Boek doc nl
C.I.R.A.
3304

VERSLAG
HAVENSTAKING ANTWERPEN
9 APRIL - 5 JUNI 1973

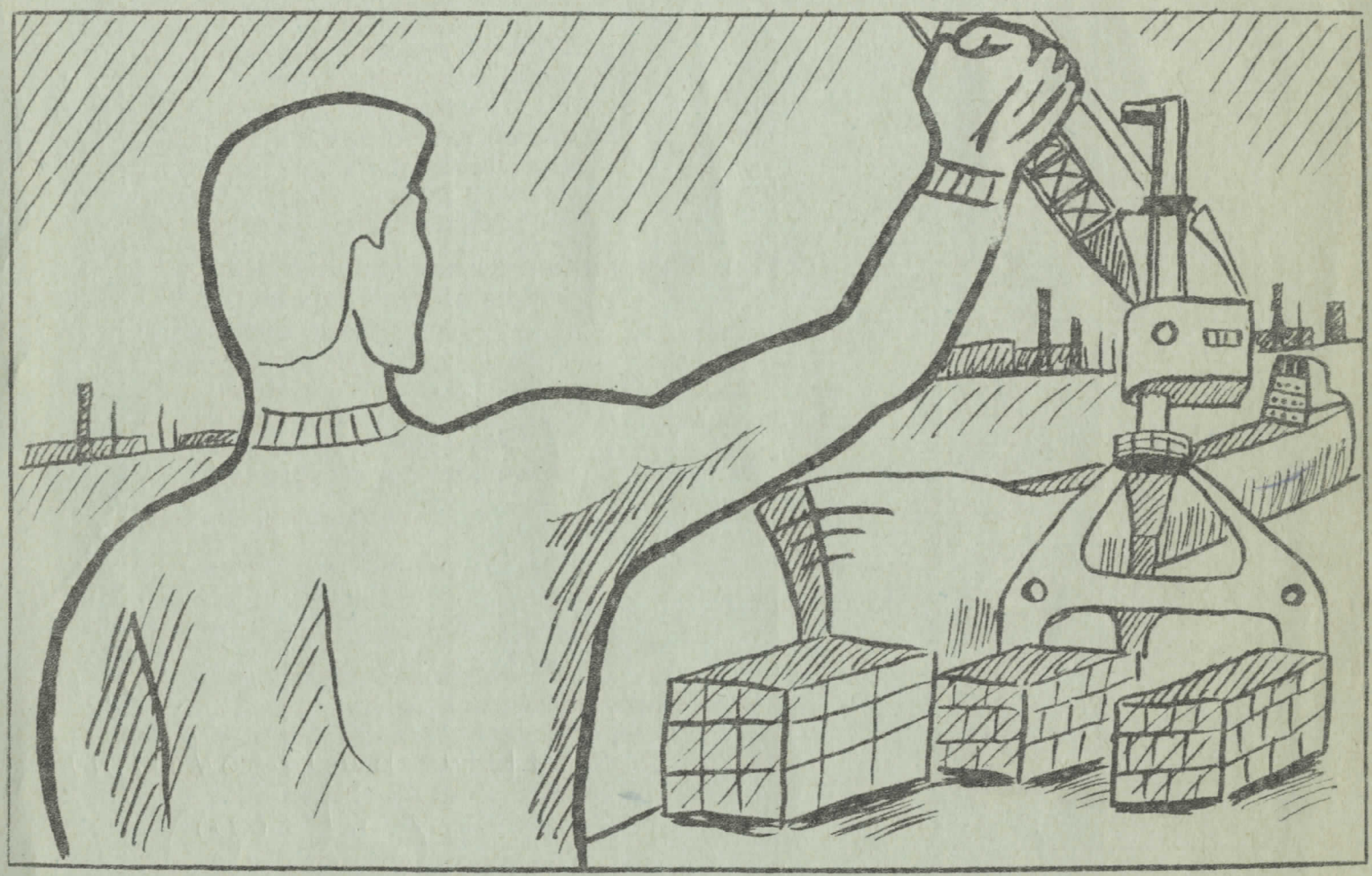

GANS HET RADERWERK STAAT STIL,
ALS UW MACHTIGE ARM HET WIL!

20 fr.

ARBEIDERSMACHT ANTWERPSE HAVEN
Komité aangesloten bij het GROOTARBEIDERSKOMITE

Bladwijzer.

I. Achtergronden van de staking p. 2
A. Loon- en arbeidsvoorwaarden p. 2
B. Verdeel en Heers p. 6
C. De rol van de vakbonden aan de haven p.10
D. Het herlevend bewustzijn p.14

II. Verslag van de staking p.16
A. Het ontstaan van de staking en de eisen p.16
B. Overzicht van de staking p.19
-Eerste week p.19
-Tweede week p.24
-Derde week p.29
-Vierde week p.32
-Vijfde en zesde week p.38
-Zevende en achtste week p.41

Enkele bedenkingen p.42

C. Na de staking p.44

III. Bemerkingen rond de staking p.47
A. Het stakingskomitee p.47
B. De rol van de Kommunistische Partij p.49
C. De rol van de andere groepen p.52
D. De rol van de sindikaten in de staking p.54
E. De repressie in de staking p.57

IV. De strijd na de staking
A. Aan de haven p.59
B. Verdere vooruitzichten p.61

++++++++++++++++++++++++++++++ ++++++++++++++++++++++++++++++

WAAROM DIT VERSLAG ?

Het ligt in onze bedoeling met dit verslag de arbeiders, en op de eerste plaats de havenarbeiders, te helpen om uit de voorbije staking de nodige lessen tetrekken voor de onvermijdelijke komende strijd.
De sociale draagwijdte van de havenstaking kan moeilijk overschat worden. Vele punten die in stakingen in andere bedrijven reeds naar voor waren gebracht, zijn in de havenstaking duidelijker geworden; zo bijvoorbeeld:het verraad van de erkende vakbonden, de rol van politie en rijkswacht bij het breken van stakingen, het zoeken van de arbeiders naar nieuwe organisatievormen en nieuwe vormen van strijd enz.
Op al deze punten zal in de loop van het verslag nader worden ingegaan.

Omdat dezelfde problemen zich ook stellen voor alle arbeiders buiten de haven, wil dit verslag ook aan hen een duidelijk inzicht verstrekken. Daarom zal in de loop van de tekst uitgeweid worden over de speciale werkvoorwaarden van de dokwerkers. Zonder dit is het voor mensen die niet met de haven vertrouwd zijn bijna onmogelijk om het verloop van de staking te kunnen volgen.

Vele duizenden arbeiders hebben de dokwerkers gesteund in hun strijd: scheepsherstellers, mijnwerkers, arbeiders uit gelasblazerijen, autofabrieken, staalbedrijven, enz..
De dokstaking heeft opnieuw de weg naar de macht van de arbeiders getoond: de weg van de solidariteit !

Honderden havenarbeiders waren 8-weken lang aktief begaan met hun strijd. 8-weken lang weerstonden zij aan alle leugens, brutaal geweld, en aan de ondermijning van hun strijd door het havenpatronaat, vakbondsleiders en regering.
De solidariteit en het aktieve zelfbewustzijn van de strijdende arbeider, maakt deze dokstaking tot een belangrijke gebeurtenis voor alle arbeiders, een stap in de richting van de zelfbevrijding van de arbeidende klasse !

I. DE ACHTERGRONDEN VAN DE STAKING.

Vele punten uit dit deel van het verslag zijn opgenomen om de arbeiders buiten de haven een beeld te geven van de havenarbeid.
Op die manier kan men beter de beweegredenen, de strijdvormen en het optreden van de havenarbeiders begrijpen.

A. Loon- en arbeidsvoorwaarden.

Het basisloon -bruttoloon- van de havenarbeider bedroeg bij het uitbreken van de staking 807 fr. per shift (de normale dagshift van 8 tot 4 uur). Als shift-vergoeding geldt: 5% voor de vroege (6-14u.), 10% voor de late (14-22u.), 50% voor de nacht (22-6u.).

Per gewerkte dagtaak ontvangt de dokwerker een verplaatsingsvergoeding van 50 fr.

Zaterdagwerk gebeurt aan 50% en zondagwerk aan 100% (dit voor alle shiften).

Dit loon is gelijk voor alle havenarbeiders ongeacht de leeftijd of het aantal jaren dienst aan de haven.

Het kaderpersoneel bestaat uit de fore-lieden of ploegbazen, en de ceelbazen.
Het basisloon van de fore-man was op 9 april '73 25% en dat van de ceelbazen 50% hoger dan dit van de havenarbeider.
Wanneer een lid van de kaderpersoneel een ploeg havenarbeiders aanwerft is zijn loon echter bijna dubbel zo hoog als dat van de havenarbeider.

Terwijl, na de Tweede Wereldoorlog, de dokwerkers de hoogste lonen van het Antwerpse hadden, zijn deze nu door veel andere bedrijven voorbij gestreefd.

De eigenlijke dokwerker is een dagloner ; iedere dag opnieuw begeeft hij zich naar het aanwervingslokaal om zich als werkzoekende aan te bieden (= "afzet in het kot").
Vanop de "brug" gebeurt daar het werkaanbod door de ploegbazen, in dienst van een vijftigtal kleinere of grotere havenbedrijven, naties en stouwerijen, verenigd in de "Centrale der Werkgevers aan de Haven van Antwerpen" (de CEPA).
Als zodanig is de eigenlijke dokwerker niet met één bepaalde patroon verbonden, maar met een hele reeks van ploegbazen. Hierdoor voelt hij zich dan ook betrekkelijk vrij, vooral in periode's van groot werkaanbod.

Als er niet voldoende werkaanbod is voor een bepaalde dag, is de dokwerker onvrijwillig werkloos en kan hij stempelen.

Voor de erkende havenarbeiders wordt de gewone werklozenvergoeding van de staat (510 fr op 9-4-'73) verhoogd met een bedrag van 88 fr.
Deze laatste is de bestaanszekerheid, geput uit het "Fonds van Bestaanszekerheid", een sociaal fonds dat gespijsd wordt door wergevers en werknemers uit bijdragen berekend op de uitgekeerde lonen.

De aanwerving verplicht de dokwerkers een uur vroeger dan het aanvangsuur van zijn taak aanwezig te zijn. Dit uur wordt niet vergoed.
Natuurlijk wordt er van de dokwerkers ook geëist dat zij een minimum aantal taken per jaar pr esteren.

ooooooooooooooooooooooooooo ooooooooooooooooooooooooo

De Antwerpse haven is gekend omwille van het zeer hoge werktempo.
Enkele voorbeelden spreken voor zichzelf:

"Een ploeg havenarbeiders in Rotterdam lost per dag 9000 kisten fruit,
"Antwerpse havenarbeiders in dezelfde tijdspanne 21 000 kisten."
(Fin. Ek. Tijd 3-4-'73)

"Over een schip met 10 000 jute-balen, doen de Franse havenarbeiders van
"Boulogne 5 tot 6 dagen; in Antwerpen is dat klaar in 48 uur."
(Fin. Ek. Tijd 3-4-'73)

Verder enkele cijfers betreffende het arbeidsrendement per ploeg en per uur van enkele Noord-Europese havens:

-Antwerpen;	24,8 ton
-Duinkerken;	18,4 ton
-Rouen;	16,1 ton
-Marseille;	15,6 ton
-Rotterdam;	14,8 ton
-Bremen;	13,3 ton
-Le Havre;	12,5 ton
-Hamburg;	11,8 ton

Bron: Van Gestel, voorzitter van het "Verbond der Behandelaars van Goederen".

Dit uitermate hoog ritme bezorgt natuurlijk ontzaglijke winsten aan het havenpatronaat.
De nadelen van dit ritme dragen de havenarbeiders; onveilige werkomstandigheden en lichamelijk zeer hard werk dat de gezondheid ondermijnt.
Vooral het probleem van de veiligheid drukt zwaar op het leven van iedere havenarbeider.

Omdat de omstandigheden zelf moeilijk te beschrijven zijn, en men ons zou kunnen beschuldigen van overdrijving, geven we alléén de droge getallen.

Van 1963 tot 1971 gebeurden er in de Antwerpse haven 36 694 arbeidsongevallen. Met een gemiddeld kontingent van 12 000 dokwerkers, en dus 4000 ongevallen per jaar, betekent dit dat één op de drie dokwerkers een arbeidsongeval overkomt !!
Van 1963 tot 1971 vielen er 82 doden door de havenarbeid!

Deze cijfers liggen veel hoger dan in de andere Europese havens. We vergelijken bv. met Rotterdam waar gemiddeld toen 16 500 havenarbeiders werkten, terwijl er in Antwerpen in die jaren 13 000 dokwerkers waren.

Aantal dodelijke arbeidsongevallen in:

jaar	Rotterdam	Antwerpen
1964	4	9
1965	6	11
1966	6	10
gem. kontingent:	16 500	13 000

bron: R. Nuyts, Ministerie van tewerkstelling en arbeid, Administratie van de Arbeidsveiligheid.

Deze cijfers zijn droog, te droog om de werkelijke omvang en de gevolgen van deze ongevallen te beschrijven.

°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°° °°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°

De oorzaken van deze talrijke arbeidsongevallen zijn vooral terug te vinden in het moordend arbeidsritme, de vermoeidheid en het niet naleven van de veiligheidsvoorschriften door het patronaat. Dit alles vindt grotendeels zijn oorsprong in de competitiegeest tussen ceelbazen, ploegbazen en zelfs dokwerkers, een konkurrentie-geest die ingegeven wordt door de kapitalistische produktiewijze.

Tegen deze oorzaken hebben noch het havenpatronaat, noch de vakbondsleiders ooit doeltreffende maatregelen willen nemen.
Voor hen telt alleen de verwerkte tonnenmaat en de "roem" van Antwerpen als de snelste haven ter wereld.
De volgende woorden spreken duidelijke taal:

"...En niettegenstaande dat gunstig beeld inzake havenproduktiviteit zijn wij "gedwongen verder de weg te gaan van opgevoerd rendement. Dit is een uit-"daging die wij noch kunnen, noch willen ontlopen." p.4

Dit zijn de woorden van Adolf Vervliet, sekretaris van de BTB en voorzitter van de Intersyndikale.

Bron: A.Vervliet: "De huidige toestand en de toekomstperspektieven van de haven van Antwerpen". Referaat op het Statutair Kongres.

Uit dezelfde toespraak van Vervliet vernemen we duidelijk dat voor de BTB de produktiviteit voor alles staat:

"...in het kader van de noodzakelijke verhoging en verbetering van de produk-
"tiviteit in de haven, behandelen wij de problemen van: de kaderwet, het
"ploegenstelsel, de vakopleiding, de veiligheid, de ekonomische demokratie,
"de verkorting van de arbeidsduur." p.12

De vermoeidheid van de dokwerkers is een gevolg van het hoge werkritme, het dikwijls heel zware werk en de onderbemanning van de ploegen.

Vroeger was er een vast ploegenstelsel waaraan iedereen zich te houden had. Door de omwenteling in de havenarbeid (bv. forkliften in de scheepsruimen, kontainers enz.) werd het oude stelsel afgebroken en nooit door een vast ander vervangen.

Op dit ogenblik knaagt het havenpatronaat meer en meer aan de ploegensterkte, en op sommige plaatsen wordt de arbeid van 6 man verricht door 3 man! Onnodig te vertellen dat de veiligheid hierdoor ondermijnd wordt.

Ook de gezondheids voorwaarden laten te wensen over omwille van de onveilige behandeling van chemische produkten welke verstikkende gassen verspreiden, het laden en lossen van auto's enz....

Het ongevallen risico wordt ook sterk verhoogd door de dubbele shiften die aan de haven verricht worden.

De wettelijk voorgeschreven veiligheidsnormen inzake havenarbeid worden alles behalve nageleefd door het patronaat. Hierbij is de medeplichtigheid van de syndikaten bijzonder groot, omdat zij nooit de havenarbeiders degelijk hebben ingelicht, noch zelf enige inspanning hebben gedaan om de puntjes op de i's te zetten!

Havenarbeid is geen ongeschoolde arbeid zoals men wil laten geloven aan buitenstaanders. Het vereist van de arbeider een groot aantal vaardigheden en inzichten, die men slechts verwerft na jarenlange havenarbeid. Vroeger was het belang van bekwame en ervaren stouwers (lossers en laders van schepen) nog groter dan nu.

De betrekkelijke vrijheid die de dokwerker heeft door het kiezen van zijn ploegbaas en de persoonlijke kreatieve rol die hij vervult bij zijn arbeid, maken van de dokwerker een fiere arbeider. Jarenlang stond hij aan de spits van de arbeidersstrijd. Door ondermijning door de sindikaten ende doelbewuste maatregelen van het patronaat, was hij deze plaats verloren.

Maar de vrije dokwerker heeft dit nooit goed kunnen slikken.
De ontevredenheid onder de havenarbeiders was heel groot, vooral sinds de invoering van de 5-dagenweek in 1964 (gepaard gaande met andere hervormingen). Toen wilde men de dokwerkers van hun 7-urige arbeidsdag terug brengen naar de 8-urige dag. Door het verzet is dit beperkt gebleven tot 7.30 urige arbeidsdag.

Deze ontevredenheid bleef echter in onmacht verstikt omdat de dokwerkers niet werden voorgelicht over de ingewikkelde havensituatie, en zij verdeeld werden op alle mogelijke en onmogelijke wijzen !

B. "Verdeel en heers "!!

1. De sterkste verdeling onder de dokwerkers is die tussen de zogenaamde "vaste en losse" dokwerkers .

Normaal gezien is de havenarbeider een dagloner die zich per dag laat aanwerven in het kot. In de loop van de jaren is de gewoonte gegroeid dat ongeveer de helft van de 12 000 dokwerkers zich nooit, of bijna nooit meer naar't kot begeeft. Zij werken steeds bij hetzelfde havenbedrijf. Dit zijn de "vaste" mannen, ook binnenmannen genoemd.

Een verdeling in vaste en losse dokwerkers heeft aan de haven altijd bestaan, zelfs de losse dokwerkers trachten zoveel mogelijk met dezelfde kameraden bij dezelfde bazen te werken.
Vroeger hielden de meeste dokwerkers zich ook aan dezelfde stouwerij en hadden daar de garantie van twee, drie, vier of meer dagen werk in de week. Het was zelfs zo dat wanneer hun stouwerij geen werk had en zij zich lieten aanwerven door een andere stouwerij of natie, zij zodra er wel werk was bij hun gewone stouwerij zij ontslag namen (hun aanwervingskaart vroegen) bij de tijdelijk aanvaarde baas om terug te keren bij hun gewone baas.

Deze handelswijze is totaal veranderd doordat de dokwerkers nu niet twee, drie, vier of meer dagen gegarandeerd worden maar meestal volle weken en zij daardoor prakties nooit meer in het aanwervingslokaal komen.
Deze ontwikkeling vindt zijn voornaamste oorzaken in:

1) het gewijzigd karakter van de havenarbeid !

De verbeterde methode's om de scheepvaart te regelen (telex, computer) hebben een grotere regelmaat in het scheepvaartverkeer meegebracht. Zodoende kan ieder havenbedrijf een vast aantal arbeiders zonder onderbreking tewerkstellen.
Daarnaast is er de geweldige mechanisatie van de havenarbeid die de dokwerkers een deel van hun macht ontnomen heeft doordat hij meer en meer een aanhangsel van de machine wordt.

Vroeger was het belang vanbekwame en ervaren stouwers heel groot.
Deze dokwerkers waren ook de strijdbaarste en hadden een werkelijk grote macht tegenover de patroons. Zonder hen kon géén schip op een voortreffelijke manier geladen worden !
Door de nieuwe laadtechnieken (kontainers, paletten, éénheidsladingen, schepen die op één of een klein aantal havens varen...) is de macht van deze dokwerkers afgebrokkeld. Daardoor kon het patronaat zijn macht vestigen over een deel "vaste" mannen die de specifieke beroepsbekwaamheid niet meer bezitten maar die nu kunnen aangewend worden voor velerlei taken zoals de onderhoud van kaaien, afdaken en gereedschap en als hulp bij herstellingswerken aan de infra-struktuur die nu onder de bevoegdheid valt van het havenpatronaat en vroeger door de stadsdiensten werden gedaan.
Specialisatie treedt in de plaats van vakmansschap; chauffeurs, vorkliften, kraanmannen voor portaalkranen en voertuigen voor het verplaatsen van zeer zware goederen en tuigen !!

2) de doelbewuste aktie van patronaat en vakbonden!

Zij willen in de toekomst het kot afschaffen of in ieder geval totaal onbelangrijk maken. Dit omdat het sisteem van losse dokwerkers niet meer noodzakelijk is voor het bekomen en vrijwaren van hun winsten.

De gevolgen van deze scheiding tussen vaste en losse dokwerkers zijn zeer diepgaand. De nadelige invloed van deze verdeling kan niet genoeg benadrukt worden. We komen hier later nog op terug bij het verslag van de staking zelf.

Op de eerste plaats worden de havenarbeiders verspreid over een vijftigtal kleinere en grotere havenbedrijven. De grootste zoals Gylsen-CMB, en Hessenatie hebben een duizendtal arbeiders in vast dienstverband.
In plaats van een machtig blok van 12 000 dokwerkers valt het kontingent nu uiteen in machteloze groepjes. De band tussen deze groepen wordt met de dag losser en ieder op zichzelf is niet in staat de strijd met het havenpatronaat aan te binden.

De vaste mannen staan onder de direkte druk van het patronaat. In vele gevallen heeft dit reeds tot gevolg gehad dat de oude verworven rechten van de dokwerkers ondermijnd werden. Overwerk, dubbele shiften, onderbemande ploegen, hoog werktempo zijn arbeidsomstandigheden die vooral bij de vaste dokwerkers aangekweekt worden.
Het enige gevolg hiervan is dat deze mensen nog meer onderworpen worden aan de willekeur van het havenpatronaat en dat zij hierdoor hun sociale positie nog verslechteren.

Zij zitten in een straatje zonder einde; door toe te geven aan de druk van de baas verslechteren zij hun sociale positie, en om toch hun sociale positie op peil te houden (vooral hun loon) geven ze toe aan de druk van de baas!

Dubbele shiften verhoogt het inkomen, maar ondermijnt het loon. Op den duur is men gedwongen dubbele shiften en overwerk te doen omdat het basisloon te laag geworden is. En om dit overwerk te kunnen doen ("om eraan te kunnen", zoals de dokwerkers zeggen) gaat men de willekeur van de patroon volgen: hoog werkritme, nalaten van de veiligheidsmaatregelen, onderbemande ploegen...

oooooooooooooooooooo oooooooooooooooooooooooo

Niet alleen op dit gebied is de "Verdeel en Heers" - taktiek van het havenpatronaat en de vakbondsleiding te zien. De andere belangrijke elementen van verdeling zijn:

2. verdeling tussen blauwe en goede boeken.

Dit is de scheiding tussen erkende havenarbeiders (categorie A of goede boeken) en kandidaat-havenarbeiders (categorie B of blauwe boeken).
Dit onderscheid is niet zo heel belangrijk.

Wie aan de haven wil werken moet een dokwerkersboek aanvragen aan de havencommissie ("Nationaal Paritair Comité der Haven van Antwerpen"). Wordt hij aanvaard dan ontvangt hij een B-Boek. Meestal na twee jaar havenarbeid en indien hij voldoende taken gepresteerd heeft , wordt de B-boek vervangen door een A-boek.
Het verschil tussen A en B-boek ligt hem hierin dat de A-boek ingeval van werkloosheid bij zijn werkloosheidsvergoeding de bestaanszekerheid(88 fr. op 9-4-'73) ontvangt en de B-boek alléén werkloosheidsvergoeding.

oooooooooooooooooooo oooooooooooooooooooooooo

3. de shift-verdeling.

Voor de hervorming van 1964 woonden de havenarbeiders 2 aanwervingen per dag bij. Hoewel dit het nadeel van een groot tijdverlies voor de arbeiders in zich hield, was het grote voordeel hiervan dat alle dokwerkers van't kot elkaar kenden.
Sindsdien zijn de Antwerpse dokwerkers onderverdeeld in een vaste shift (in Gent is dit niet het geval) .
Bijgevolg zijn zij gescheiden in 4 groepen volgensde 4 shiften.
Hierdoor zijn ook de strijdbare dokwerkers verdeeld in 4 groepen en kennen ze elkaar helemaal niet of nauwelijks.

oooooooooooooooooooo oooooooooooooooooooooooo

4. verdeling in branches.

Naast de eigenlijke havenarbeiders heeft men ook havenarbeiders die een bepaalde taak verrichten, zo bv.
-markeerders: die de ladingen optekenen, wegen enz.
-chauffeurs, kraanmannen: die forkliften en traktoren en de kranen bedienen.
-kuipers: die de goederen aan boord vastbinden.
-dekmannen: die vanop het dek, de kraanman richtlijnen geven.
-houtmannen en minerai-mannen: die de genoemde goederen behandelen.

Loonverschillen tussen deze kategorieën bestaan er in feite niet. Chauffeurs en dekmannen worden wel meer betaald per shift maar staan ook langer ten dienste van het patronaat.
Toch is er op die wijze een vorm van verdeling onder de dokwerkers.
Deze verdeling werd nog doelbewuster in de hand gewerkt door de Crom, vakbondssekretaris van de BTB in 1964. Toen werd het aanwervingslokaal zodanig omgebouwd dat de verschillende branches in gescheiden ruimtes aangeworven konden worden. Op die wijze kan men minder beroep doen op het solidariteitsgevoel van de andere branches, aldus De Crom.

ooooooooooooooooooooooooo ooooooooooooooooooooooooo

5. Verdeling door de haven zelf.

De Antwerpse haven is een uitgestrekt bedrijf (98 km kaailengte). Dit stelt grote problemen in geval van staking om het bedrijf onder kontrole te houden, zeker is dit het geval voor de arbeiders.
Zoals reeds vermeld zijn er een vijftigtal havenbedrijven in Antwerpen die havenarbeiders tewerkstellen.
Vooral voor de "vaste dokwerkers" is deze opsplitsing uitermate gevaarlijk. Zij zitten over het ganse gebied verspreid, zonder een plaats te hebben waar ze regelmatig samenkomen.

Daarbij wordt havenarbeid verricht in kleine ploegen. Reeds met 10 man kan men aan een boot beginnen werken. Dit is een handicap ingeval van staking, die men bv. in automobiel of staalbedrijven niet ondervind. Daar kan men met 10 ratten enkel de vloer opkeren.

Nog een laatste belangrijk punt ingeval van staking is dat het havenpatronaat bereid is er veel geld tegenaan te gooien om een staking te breken omdat de haven een kontinu-bedrijf is. Stock of voorraadvorming bestaat er niet en er is een tamelijk grote concurrentie tussen de Antwerpse havenpatroons en tussen de Noord-Europese havens onderling.
Daarbij is de Antwerpse haven een zeer belangrijk knooppunt in het ekonomisch leven van België zodat niet enkel het havenpatronaat, maar al vlug het hele Belgische grootkapitaal in de weer is bij de minste sociale onrust in de haven!

Bij een konflikt worden heel snel alle wettelijke en onwettelijke dwangmaatregelen naar voor gebracht om de strijd te breken.
De regering, burgemeester en rijkswachtkommandant, de minister van binnenlandse zaken en arbeid en tewerkstelling, de kranten, de radio en de TV vervullen dan allen heel gedwee hun rolletje als verdedigers van de kapitaalsbelangen; in de haven wordt geen sociale onrust geduld !!!

oooooooooooooooooooooooooooo oooooooooooooooooooooooooo

C. De rol van de vakbonden aan de haven .

Aan de haven zijn de "erkende" vakbonden vertegenwoordigt door: de BTB, Belgische Transport Arbeidersbond, die zetelt op de Paardemarkt; de CCV, Christelijke Centrale voor Vervoerarbeiders, Entrepotplaats en de ACLVB, de Algemene Centrale der Liberale Vakbonden van België die zetelt aan het Kattendijkdok.

De vakbonden zijn niet meer wat ze vroeger waren. Dit is een waarheid als een koe die ons echter geen stap vooruit brengt.
Over de plaats en de rol van de vakbonden in onze huidige maatschappij bestaan uiteenlopende opvattingen. Toch is dit een vraagstuk dat de arbeiders zeer aandachtig en waarheidsgetrouw dienen te onderzoeken.

De vakbonden zijn ontzaglijk grote apparaten geworden die op alle vlakken van de samenleving hun invloed laten gelden. Wij zeggen, apparaten, want dit zijn het. Aan de top staan de syndikale leiders, die wat betreft inkomen en levenswijze niet moeten onderdoen voor gelijk welke kapitalist. Voor dit soort mensen is het "socialisme" reeds bereikt.
Vanaf deze top heeft men een piramide van leiders en leiderkes die allen hun brood verdienen aan de huidige werking van de vakbond.
Zij stemmen daardoor hun doel af op het bestendigen van deze ambtenarenpositie.
Deze organisaties zijn niet meer een middel van de arbeiders in hun strijd voor een betere maatschappij, maar een door regering en kapitaal erkende partner waarmee men de arbeiders onder leugen van het "algemeen belang" en de kapitalistische produktie, verder uitbuit !
Deze apparaten kunnen door de arbeiders niet heroverd worden.

In onze kapitalistische maatschappij vervullen de vakbonden een welbepaalde rol: zij zorgen ervoor dat het belangrijkste element van de produktie namelijk de arbeider, zich schikt in de bestaande produktiewijze.
Om winst te maken moet de bezitter zijn kapitaal laten opbrengen. Om zijn kapitaal te laten opbrengen heeft hij arbeiders nodig, arbeiders die gedwee in zijn juk blijven lopen. Dit is de voornaamste taak van de vakbonden: als sociale partners zorgen zij ervoor dat de arbeiders in de schreef blijven lopen, door het afsluiten van kontrakten met de sociale vrede.

We komen hier later op terug.

Voor deze taak worden zij rijkelijk beloond én door het patronaat, én door de staat. Hun plaats binnen de huidige krachtsverhoudingen verdedigen zij met hand en tand en ze proberen terzelfdertijd hun macht uit te breiden. Terzelfdertijd vechten zij voor het behoud van de huidige samenleving omdat hun bestaan zoals het nu is, staat of valt met deze samenleving. De vakbonden zijn de steunpilaren en de beste verdedigers van het kapitalisme geworden.

We moeten dan ook niet verwonderd zijn als de belangen van de arbeiders botsen met de belangen van de vakbondsapparaten. Deze tegengestelde belangen komen het duidelijkst aan het licht in geval van stakingen of andere konflikten.

Aan de haven is de tegenstelling tussen de bonden en de arbeiders bijzonder groot. De meeste stakingen die plaatsvonden waren wild. In 1936 had er een grote havenstaking plaats, waarbij de vakbonden zich reeds opwierpen als grote stakingsbrekers. Toch werd toen door de moedige strijd van de dokwerkers het volgende bereikt:

-lonen van 50 tot 75 fr per dag gebracht.
-7-urige werkdag.
-instellen van de vakantie.
-aanwervingslokalen.

De vakbonden werken niet met dezelfde methodes aan de haven als de vakbonden in de meeste andere bedrijven. Aan de haven zijn er geen werkende delegees; alle delegees zijn volledig vrijgesteld, aangeduid door de leiding en hun inkomen is door de dokwerkers niet gekend. In plaats van aanwezig te zijn op de kaaien, verblijven zij in de vakbondslokalen. Daar worden ze door de dokwerkers opgebeld in geval van konflikten met het patronaat. Als de heren delegees zich dan de moeite getroosten om hun luie stoel te verlaten, gebeurt dit meestal om de patroon een handje toe te steken.

De laatste algemene vergadering gebeurde in 1964, in de vakbondslokalen. Sindsdien is er van géén enkele bijeenkomst van dokwerkers nog sprake geweest. De vakbonden vinden het ook niet belangrijk hun leden op een degelijke manier voor te lichten.

De laatste Kollektieve arbeidsovereenkomst (KAO) die inging op 1 mei 1972 werd nooit aan de arbeiders voorgelegd ter inzage of ter stemming. Pas na het afsluiten van de overeenkomst werd de inhoud van deze KAO op een vervalste wijze afgedrukt in de sindikale vakbladen.

Na dit korte overzicht is het dan ook duidelijk dat de meeste dokwerkers, de vakbonden beschouwen als verkochte apparaten. Ook hun oude ervaringen opgedaan in spontane stakingen, versterken deze overtuiging.

Na al het voorgaande zal de lezer zeker verwachten dat bijna geen enkele dokwerker gesindikeerd is. Als we dan vaststellen dat 98% van de havenarbeiders bij een vakbond aangesloten is, en dit tegen een bijdrage van 222fr op 4 weken, zal de lezer geneigd zijn om al het voorgaande als leugens te bestempelen. Hij zou nochtans ongelijk hebben, want aan de Antwerpse haven is er een verdoken vorm van verplicht sindikalisme. Op het laatste Statutair Kongres van de BTB heeft Vervliet trouwens een lans gebroken om het verplicht sindikalisme zonder meer door te voeren!

In theorie is men (tot nu toe) vrij van al of niet aan te sluiten bij een vakbond. In de praktijk echter is iedere havenarbeider bijna gedwongen. De voornaamste oorzaken hiervan zijn:

1. De sindikaten keren de werkloosheidsvergoeding en de bestaanszekerheid uit. Op hetzelfde moment toen de vakbonden deze bevoegdheid kregen (tegen een vergoeding van de staat), verminderde de staat haar uitkeringslokalen. Is een dokwerker niet gesindikeerd dan moet hij zijn werkloosheidsvergoeding gaan ontvangen op Kipdorp (verder afgelegen van het kot) en zijn bestaanszekerheid op de CEPA. Omdat de havenarbeider een dagloner is en het goed mogelijk is dat hij iedere week één of meerdere keren stempelt, moet hij dus iedere week werkloosheidsvergoeding innen.

2. De vakbonden zorgen ook voor andere kleine puntjes zoals: uitbetaling van feestdagen, het aanvragen van het verlof enz. De haven is een kontinu-bedrijf en als gevolg daarvan mogen de dokwerkers hun verlof niet allen samen nemen.

3. De vakbonden zitten als paritaire leden in de havencommissie. Het Nationaal Paritair Comité der Haven van Antwerpen is een soort opperste beheer van de haven, met als onderafdeling, de sanktiekommissie of tuchtraad, een soort privaatgerecht ten dienste van het patronaat die bedoeld is om de dokwerkers te broodroven als ze een stap verkeerd zetten.
De havencommissie geeft de werkboeken uit, beslist over het al of niet overhevelen van van B naar A categorie enz....

90% van alle dokwerkersboeken worden door de vakbonden toegekend. Alleen als lid van één der sindikale organisaties komt ge in aanmerking. In de praktijk wil dit zeggen: geen bondsboekje, geen dokwerkersboek.!

Als leden van de sanktiekommissie beslissen de vakbonden mee over de broodwinning van de havenarbeider. Een dokwerker die geen lid is van een vakbond wordt al op voorhand met een scheef oog bekeken.

4. de sindikale premie.
Deze bedraagt 1800 fr. per jaar en wordt aan de gesindikeerden uitgekeerd. Het geld voor deze premie wordt afgehouden van de eindejaarspremie van alle havenarbeiders, ook van de niet-gesindikeerden. In ruil voor dit judasgeld beloven de sindikaten "de sociale vrede" te bewaren gedurende de periode van de KAO.

Dit is één van de belangrijkste middelen om het verplicht sindikalisme in te voeren. Laten we Vervliet zelf aan het woord in zijn hartstochtelijke rede voor het verplicht sindikalisme.:

"Het sisteem van de sindikale premies wijst ons de weg. Wij beweren niet "dat dit sisteem niet voor een aanpassing vatbaar is en zullen derhalve alle "patronale voorstellen in die zin positief behandelen."

Kan het nog duidelijker ?

++++++++++++++++ ++++++++++++++++++++++++

D. Het herlevend bewustzijn van de Antwerpse havenarbeiders.

Toen in september 1970 de Rotterdamse havenarbeiders hun grote spontane staking hadden, was het in Antwerpen benauwend kalm. Van solidariteit was geen sprake. De vakbonden zouden zich wel gewacht hebben om de solidariteit met een "wilde" staking uit te roepen.
De Kommunistische Partij (KP.) liet het bij zijn gewone aktieviteit: een woordelijke oproep met op de achtergrond de verzekering aan de bonden dat zij hetzelf niet aux sérieux namen; maar ja, de KP kan zijn gezicht niet helemaal verliezen.!
Alles tesamen, in Antwerpen werd hard gewerkt, en het besmet goed werd gewoon behandeld.

Toen einde maart 1972 de Spaanse politie twee stakende arbeiders doodschoot in El Ferrol, beloofde de BTB de boycot van Spaanse schepen in de Belgiese havens. Natuurlijk bleef deze belofte bij woorden. De dokwerkers werden niet voorgelicht en aan de 3 Spaanse boten die dan in de haven lagen werd gewerkt. Tech werd 's nachts een poging om daadwerkelijke solidariteit op touw gezet door Arbeidersmacht Antwerpse haven.

De solidariteitsakties van de Antwerpse havenarbeiders met hun Britse kameraden (juli 1972) waren de eerste nieuwe vormen van verzet. Deze akties hebben de dokwerkers zelf gevoerd, vanuit hun eigen gevoel tot solidariteit en vanuit hun eigen verzet tegen het Europees havenkapitaal.
De vakbonden hebben zich pas woordelijk solidair verklaard toen de staking in Engeland erkend werd door de vakbonden aldaar. Eerst deelden ze manifesten uit om de strijdwil te breken: niets doen zolang de vakbonden in Engeland ons niets vragen...De vakbonden zijn tegen solidariteitsakties, want ze zien daarin dat de Antwerpse haven op die manier de kans laat voorbij gaan om nieuwe trafieken aan te trekken. Daarbij hebben ze een heilige schrik voor klassebewuste arbeiders !

De KP heeft eerst de bonden achternagelopen. Pas toen de vakbonden hun woordelijke solidariteit hadden betuigd, was de KP bereid de dokwerkers in hun strijdwil te volgen.

Door de groep "Arbeidersmacht Antwerpse Haven" werd toen vanaf de eerste dag van de Engelse havenstaking opgeroepen tot daadwerkelijke solidariteit. Er werd kontakt opgenomen met de Engelse stakers die zich dan persoonlijk tot de Antwerpse dokwerkers hebben gericht.

De Britse havenstaking heeft bij de Antwerpse dokwerkers veel, heel veel wakker geschud. Hij besefte plots terug dat hij in staat was tot handelen: schepen werden stilgelegd, hevige discussie's gevoerd....
Het verzet was nog schuchter, de dokwerkers waren toen nog te verbaasd van hun eigen mogelijkheden na de jarenlange onmacht en gelatenheid.

Op het einde van hetzelfde jaar 1972 was er opnieuw onrust onder de dokwerkers. De ontevredenheid onderde dokwerkers over de eindejaarspremie kwam naar voor in discussie's en protesten bij de vakbonden en de CEPA.

Dit herlevend bewustzijn is gedurende deze jaren steeds ondersteund geworden door de groep "Arbeidersmacht Antwerpse Haven". Dit vooral door middel van manifesten, door kontakten met Engelse havenarbeiders, door kontakten met stakende arbeiders uit andere bedrijven enz..

De groep stelt zich tot taak de dokwerkers getrouwe en belangrijke inlichtingen door te spelen die zij zelf moeilijk kunnen bereiken: bv. het geval van de eindejaarspremie, de codex, juiste gegevens over andere stakingen enz. Terzelfdertijd werden oproepen gedaan tot solidariteit. Steeds wordt de nadruk gelegd op het zelfbewustzijn van de arbeiders; het vertrouwen van de arbeiders in hun eigen mogelijkheden wordt ondersteund.

RAL en AMADA waren toen nog niet aanwezig aan de haven. Pas in de staking traden zij voor het eerst op.
De KP beperkte haar optreden tot propaganda voor haar eigen politieke winkel.

+==========+

II HET VERSLAG VAN DE STAKING .

++++++++++++++++++++++++++++++++

A. Het ontstaan van de staking.

Op vrijdag 6 april 1973 ligt de Gentse haven totaal lam. De 950 havenarbeiders zijn in staking gegaan.
Deze staking was een schakel in de lange keten van konflikten die de laatste 2 jaar plaatsgrepen. Konflikten die veroorzaakt worden door de machtsverschuivingen in de kapitalistische wereld, waarbij de lasten op de arbeidersklasse geladen worden: prijsstijgingen, afdankingen, bedrijfssluitingen, verhoogde belastingen enz.

De Gentse havenstaking ontstond vooral op aandringen van de Kommunistische Partij (KP). Deze partij die zich sterk ingeplant voelt bij de Gentse dokwerkers wilde met een 24-uren verwittigingsaktie haar positie versterken. De KP misrekende zich echter en de 24-uren-aktie sloeg om in een 8-weken lange strijd.

Op 7 april is er een bijeenkomst van een 20-tal Gentse dokwerkers, leden of sympathisanten van de KP. Hier doet de KP-leiding haar uiterste best om de staking te beperken én tot Gent én tot een 24-uren aktie.
Enkele aanwezige Gentse dokwerkers waren het daar niet mee eens, hierin gesteund door een paar Antwerpse kollega's, aangesloten bij Arbeidersmacht Antwerpse Haven.
Ze wilden de strijd verder zetten en uitbreiden naar Antwerpen. De Antwerpse dokwerkers, daar aanwezig, overtuigden hen daarbij dat een daadwerkelijke solidariteit in de Antwerpse haven maar mogelijk zou zijn als de Gentse dokwerkers die zelf kwamen vragen.

De eisen die tijdens de staking gesteld werden, leefden reeds lang onder de Antwerpse dokwerkers.

- 100 fr per shift meer bij het basisloon.

Een laag basisloon heeft een laag inkomen als gevolg; dit niet enkel omdat het ontvangen loon berekend wordt op het basisloon maar ook omdat veel andere vergoedingen daarop steunen (bv. feestdagen).
De toenemende levensduurte van de laatste jaren en vooral van dit jaar hebben het loon van de arbeider uitgehold. De vele stakingen van de laatste 2 jaar bewijzen dit overduidelijk en zullen dit in de toekomst nog duidelijker doen.
Om hun inkomen op peil te houden waren veel dokwerkers bereid om overwerk, week-end werk, en zelfs dubbele shiften te doen.
Om hiervoor in aanmerking te komen (vooral voor zaterdag en zondag-werk) werkte men harder, werd de veiligheid over het hoofd gezien enz.

Door op deze wijze het inkomen noodgedwongen te verhogen, bleef het basisloon echter laag. Daarbij komt nog dat hierdoor de inkomens van de dokwerkers sterk gaan verschillen.

- 13 de maand, gelijk voor allen en berekend als 22 dagen basisloon.

Tot nu toe bestaat er aan de Antwerpse haven een eindejaarspremie die berekend wordt per dokwerker, volgens het aantal taken dat hij gewerkt heeft. Volgens de leeftijd worden de dokwerkers onderscheiden in 2 categorieën: deze tot en met 55 jaar en deze ouder dan 55 jaar.

Binnen iedere leeftijdsgroep bestaan er 4 categorieën volgens het aantal gewerkte taken. Wanneer een havenarbeider geen minimum-aantal taken verricht heeft, ontvangt hij geen eindejaarspremie.

28% van de eindejaarspremie wordt gestort in de kas van de Intersyndikale, die in ruil hiervoor haar woord geeft de "sociale vrede" aan de haven te bewaren. Met dit judasgeld wordt de syndikale premie betaald.
Daarbij komt nog dat 50% van de gelden voor de eindejaarspremie genomen worden uit het "Fonds voor Bestaanszekerheid".
De gelden van dit fonds hebben nochtans een sociale bestemming, namelijk de aanpassing van de werkloosheidsvergoeding, en eventuele overschotten zouden nuttig kunnen aangewend worden onder de vorm van gratis-verschaffing van werkkledij.
Door deze diefstal uit dat sociaal fonds heeft het havenpatronaat zich voor 80 miljoen verrijkt in 1972.!

De cijfers van de eindejaarspremies geven wij onder de vorm van een tabel. In de eerste kolom staat de kategorie vermeld; in de tweede kolom de bedragen die de dokwerker ontvangt per taak volgens de categorie waartoe hij behoort; in de derde kolom het bedrag per taak dat de Intersyndikale ontvangt.

KATEGORIE	DOKWERKERS per taak:	INTERSYNDIKALE per taak:
1. dokwerkers: -tot en met 55 jaar met minder dan 83 taken -van 56 tot 65 jaar met minder dan 62 taken	0 fr	0 fr
2. dokwerkers -tot en met 55 jaar met 83 tot 124 taken van 56 jaar tot 65 jaar met 62 tot 103 taken	31,30 fr	11,70 fr
3. -tot en met 55 jaar met 125 tot 166 taken -van 56 tot 65 jaar met 104 tot 145 taken	36,20 fr	13,60 fr
4. -tot en met 55 jaar met meer dan 167 taken -van 56 tot 65 jaar met meer dan 146 taken	40 fr	15 fr

Dit zijn cijfers voor het jaar 1973. In 1972 waren deze bedragen 18% lager

Op deze wijze worden de dokwerkers onderverdeeld in meerdere kategorieën volgens het aantal gewerkte taken.
De grote onrechtvaardigheid ligt hem hierin dat in jaren van weinig werk, veel dokwerkers géén voldoende aantal taken bereiken om een noemenswaardige premie te ontvangen, en dat oudere havenarbeiders, gekraakt door het jarenlange werk in de haven, dikwijls helemaal geen premie verwerven.
De eis van de dertiende maand is dan ook de enige eis die het huidige geknoei met de eindejaarspremies kan opheffen.

-serieus ploegenstelsel.

Reeds in het eerste deel van dit verslag werd de nadelige invloed van onderbemande ploegen op de veiligheid en op het loon aangetoond.
Het patronaat knaagt steeds verder aan de ploegensterkte en heeft er alle belang bij de huidige toestand van onzekerheid te behouden.

De snelle ontwikkeling van de transport en overslag technieken stelt het patronaat immers in staat om steeds minder arbeiders te werk te stellen om een grotere tonnenmaat te verwerken. Het ritme vroeger vooral bepaald door de ploeg dokwerkers zelf, wordt nu opgedreven door de snelheid van de machines.
Precies zoals in de fabrieken, wordt de dokwerker meer en meer een aanhangsel van de machine. Door het invoeren van een totaal willekeurig ploegenstelsel wil het havenpatronaat deze ontwikkeling nog in de hand werken.

In de laatst KAO zijn patroons en sindikale leiders het volgende overeengekomen:
"Bij nieuwe werkmethodes, nieuwe ladingen, nieuwe trafieken, nieuwe ver-
"pakkingen, enz. kan de werkgever een schriftelijke aanvraag indienen met
"het oog op de aanpassing van het ploegenstelsel."

Deze onzekere situatie willen de dokwerkers opvangen met een vast ploegenstelsel, waaraan dan strikt de hand gehouden moet worden.

oooooooooooooooooooooo oooooooooooooooooooooo

B. Overzicht van de staking.

De eerste week: 9april tot 14 april.

Op 9 april zijn bij de aanwerving van 7 uur te Antwerpen een vijftal Gentse dokwerkers aanwezig. Zij vragen hun Antwerpse makkers solidair te zijn maar zijn met te weinig om genoeg dokwerkers aan te kunnen spreken.

's Middags komen zij terug met een 25-tal kameraden. Er ontstaan diskussies. Sommige dokwerkers twijfelen nog, maar de meerderheid van de aanwezigen voelt zich solidair, en stelt zich achter de eisen door de Gentenaars gesteld. De ontevredenheid in Antwerpen wachtte immers reeds lang op deze vonk, nu gebracht door de Gentse stakers.
Een gedeelte van de havenarbeiders laat zich nog aanwerven. De werkloosheidsstempels worden gegeven zonder dat aan het werkaanbod voldaan is. Dit was een poging om het konflikt "te koelen zonder te blazen".

Terzelfdertijd worden er twee manifesten verspreid.
De KP (Kommunistische Partij) doet de oproep:
"Weigert alle werk aan schepen en goederen van Gent!"
Arbeidersmacht Antwerpse Haven" roept de Antwerpse dokwerkers op tot daadwerkelijke solidariteit:

"De Gentse dokwerkers zijn in staking voor hun en uw belangen.
"Wees solidair.
"Weiger werk!
"Laat u niet afzetten!!"

Amada en Ral zijn nog niet aanwezig aan het aanwervingslokaal.

In de namiddag is de staking in Antwerpen een feit. Bij de derde en vierde aanwerving laat geen enkele dokwerker zich nog afzetten!
Frans van den Branden (KP- voorzitter van de Federatie Antwerpen) spreekt de dokwerkers weinig bemoedigend toe. Hij probeert de staking af te leiden naar een verwittigings-aktie aan het adres van de sindikaten.
De dokwerkers aanvaarden hem echter niet als één van hun woordvoerders, en hij wordt uitgefloten.
De meeste dokwerkers gaan naar huis. In groepjes wordt de toestand besproken en men neemt het besluit 's anderendaags vroeg naar het aanwervingslokaal te komen.

Dezelfde avond komt het Dagelijks Bestuur van de "Havenarbeidersbond" en het "Uitvoerend Komitee" bijeen, en besluit na stemming de staking niet te erkennen.

Op 10 april 's morgens is de staking aan het kot algemeen. Niemand laat zich nog aanwerven.
Door "Arbeidersmacht Antwerpse Haven" worden de dokwerkers gevraagd om samen te komen in de kantine om te bespreken wat er te doen valt.
Er wordt gesproken over de oprichting van een stakerskomitee en het algemeen maken van de staking. De meeste dokwerkers besluiten eerst de kaaien af te gaan om hun kameraden te overtuigen mee te staken.

Deze morgen stonden er twee problemen:
- Het organiseren van de staking door middel van een stakerskomitee dat noch partij-politiek, noch sindikaal gebonden zou zijn.
- Het algemeen maken van de staking door de dokwerkers. Dit wil zeggen, de de dokwerkers die nog aan het werk waren ("vaste mannen" en dokwerkers die doorbesteld waren) overtuigen om zich bij de stakers aan te sluiten.

Op het eerste probleem is toen nog niet ingegaan, omdat de tweede taak de meest dringende leek te zijn.
Bij het verlaten van de kantine spreekt Van den Brande de dokwerkers toe. Nogmaals probeert hij invloed te winnen, maar hij is zo langdradig dat hij de mensen naar huis praat, zodat hem het woord wordt afgenomen.

Met een groep van 500 dokwerkers wordt dan te voet een deel van de dokken afgegaan en het werk wordt stilgelegd. (Langs 100-140-170 naar de Ford en dan terug langs de oneven nummers)
Nergens wordt er enig geweld gebruikt en de meeste dokwerkers sluiten zich spontaan aan bij de beweging.

Voor de namiddag is er een grote bijeenkomst aangekondigd, waarop de sindikale verantwoordelijken gevraagd werden. Ze lieten zich echter niet zien.
Daarop ging een betoging naar de Paardemarkt waaraan een 1500 dokwerkers deelnemen. Daar wordt de uitbetaling van het stakersgeld geëist en de sindikale leiders ter verantwoording geroepen.
Alles is gesloten: een beeld dat zo de ganse staking door zou herhaald worden; gesloten en verschanste vakbondslokalen, later bewaakt door een sterke politie-macht.

De aandacht van de stakers is echter toegespitst op het algemeen maken van de staking. De betoging wordt dan ook heel vlug omgevormd in groepen dokwerkers die de haven binnen trekken om hun kameraden aan te zetten tot solidariteit.
Dit is in Antwerpen een ontzaglijk werk: 98 km kaailengte afgaan en meer dan 100 schepen stilleggen vereist dagen tijd! Onvermoeibaar hebben honderden dokwerkers dit werk vanaf dinsdag aangevat.
Zonder hun aktief en zelfbewust optreden was de staking zeker blijven steken in de gevoelens van machteloosheid, jarenlang gestimuleerd door de sindikaten en de KP.
Bij dit werk kregen de Antwerpenaren de steun van een 20-tal Gentse dokwerkers die bijna iedere dag hie r aanwezig waren.

Hun werk werd ook met succes bekroond. Meer en meer havenbedrijven gingen lam; "vaste mannen" die solidair waren sloten zich aan; door de diskussies werden steeds meer dokwerkers overtuigd van de noodzaak en de juistheid van de staking.
Het ongeloof in de strijd was er bij de dokwerkers jarenlang ingepompt, dit door de propaganda van de vakbonden, de lakse houding van de KP, en vooral door hun ervaring opgedaan in de staking van '60-'61.
De meeste dokwerkers ervaren die staking als een politiek kegelspel waarin zij gebruikt worden als speelballen voor de politieke belangen van de leiders van de BSPen het ABVV.
Het was dan ook pas na een geduldige en lange diskussies over de achtergronden en het waarom van de staking ("een staking voor onszelf" zeiden de dokwerkers) dat de meeste havenarbeiders zich bij de beweging aansloten. Ook dit vereist natuurlijk veel tijd.

We kunnen dan ook niet voldoende het spontane, zelfbewuste optreden van die honderden havenarbeiders die dag in, dag uit, de kaaien afgingen, onderstrepen voor het belang van deze staking.

Maar ook het havenpatronaat en de vakbondsleiding onderkennen dit belang.
Vanaf woensdag wordt er aangedrongen op maatregelen.
We lezen in de Lloyd Anversois van 11-4: (De Lloyd Anversois is een kapitalistische krant, die enkelin het Frans verschijnt en bijna uitsluitend handelt over de haven en de scheepvaart):

" Herhaalde keren hebben verschillende kringen van de Antwerpse privé-
"sektor en zelfs de sindikale leiders gepoogd om de burgemeester te berei-
"ken, opdat deze als hoofd van de politie de nodige maatregelen zou nemen
"om de vrijheid van arbeid te beschermen."

De krant schreeuwt om een sterke politiemacht omdat de haven meer en meer lam geraakt. Er worden voorbeelden gegeven van afgeleide schepen en trafieken die verlegd worden naar andere havens.
Merken we ook op dat niet alleen het Antwerps privé-kapitaal maar evenzeer de vakbondsleiders aandringen op het militair bezetten van de haven.

°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°

Terwijl de meeste dokwerkers begaan zijn met het stilleggen van de haven, wordt het probleem van de organisatie van de staking, het probleem van het stakerskomitee naar de achtergrond verschoven.
Woensdagvoormiddag (11-4) komen echter 5 dokwerkers, leden van de KP, Bijeen op het Sint-Jansplein, onder voogdij van Van den Branden.
Daar wordt een stakingskomitee opgericht. Dezelfde namiddag zoeken zij mensen op aan het kot om zich aan te sluiten bij dit stakingskomitee.
Het aantal leden wordt beperkt tot een 25-tal; als lokaal wordt de KP-privéclub "Jef van Extergem" genomen; de vergaderingen zijn geheim.

Het feit dat het stakingskomitee op deze manier gevormd werd, bezegelde voor een groot deel het lot van dit komitee: een sterke KP invloed zou het komitee blijven beheersen.

Dit werd al spoedig duidelijk. Vanaf zijn ontstaan richtte het stakingskomitee zich hoofdzakelijk naar de vakbonden. Er werd gevraagd dat de sindikaten de staking zouden erkennen, en hun verantwoordelijkheid zouden opnemen. Hoe de sindikale leiders hun verantwoordelijkheid opnamen weten we nu goed: zij stuurden de politie en de rijkswacht op de stakers af !

Ook het dringendste werk, de haven lamleggen, is door het stakingskomitee niet aangepakt. Op donderdagnamiddag 12-4 werd een grote betoging naar het stadhuis gehouden. Hierdoor verloren de stakers een kostbare namiddag om hun werk in de haven verder te zetten.

's Anderendaags, vrijdag 13-4 wordt met een auto-karavaan de haven ingetrokken. Op de Noorderlaan botst men op een sterke politie-macht, maar de stakers gaan door. Het werk wordt stilgelegd langs het 7 de havendok; hierbij wordt nog steeds geen enkele vorm van geweld gebruikt tegen werkenden! Wanneer het piket wil doorstoten naar het Hansadok (CMB) staat een grote politiemacht opgesteld. De stakers aarzelen en keren terug naar de stad. Toch was door deze aktie een zeer belangrijk deel van de haven lamgelegd (Het 7 de dok bevat de kontainerterminals).
Op zaterdag sluiten nog 2 ploegbazen en 31 binnenmannen van Gylsen zich bij de stakingsbeweging aan.

Nu heeft het patronaat en de vakbondsleiding begrepen dat de haven volledig stil zou liggen. Zij nemen dan ook hun maatregelen; burgemeester Craeybeckx, knechtje van het Antwerps privé-kapitaal en "socialist", kondigt het samenscholingsverbod af. De haven wordt potdicht afgesloten door een sterke politie- en rijkswacht macht. Geen enkel piket kan de haven nog binnen zonder eerst deze militaire macht uit elkaar geranseld te hebben, en er dan nog voor te zorgen voortdurend in de rug gedekt te zijn.

++++++++++++++++++++ ++++++++++++++++++++++++

Hieronder publiceren wij het samenscholingsverbod, dat uitgevaardigd werd door de burgemeester op 13 april 1973, en dat goedgekeurd werd door de Gemeenteraad op 4 mei '73.

bron: "Gemeenteblad" p. 1621.

6. — Besluit d.d. 13 april 1973 van de Burgemeester, waarbij tot nader bevel samenscholingen en optochten van meer dan 5 personen verboden zijn in het havengebied, waarvan de begrenzing is omschreven in genoemd besluit.

De Burgemeester van Antwerpen
Gelet op de uitzonderlijke omstandigheden;
Gelet op het gevaar van herhaalde inbreuken op de openbare orde en de grondwettelijke vrijheden;
Gelet op de hoogdringendheid;
Gezien artikel 94 van de Gemeentewet,
besluit :

ART. 1. — Tot nader bevel zijn samenscholingen en optochten, zowel te voet als met gebruikmaking van voertuigen, van meer dan vijf personen verboden in het havengebied begrensd door de kaaien langsheen de Schelde, met inbegrip van de rijbanen buiten de afsluitingen, de Brouwersvliet, het Hessenplein, de Paardenmarkt, de Italiëlei, de Noorderlaan tot en met de Frans Tijsmanstunnel, en verder tot aan de Schelde.
Overtreders zullen door de Openbare Macht uitgedreven worden.

ART. 2. — De Openbare Macht is gemachtigd de toegang tot of het vertoeven in voormeld gebied te ontzeggen aan personen die niet het bewijs verschaffen dat hun aanwezigheid aldaar gewettigd is.

ART. 3. — Overtredingen zullen strafbaar zijn met politiestraffen.

ART. 4. — Deze verordening wordt onmiddellijk van kracht.
Gedaan ten Stadhuize, 13 april 1973.
De Burgemeester,
(get.) L. Craeybeckx

Het samenscholingsverbod toont ons nog eens duidelijk hoe de radertjes van onze samenleving in mekaar steken. De big boss is het privé-kapitaal: de heren van de CMB, Gylsen, die langs de Société Générale de Belgiese politiek bevelen; de heren van STocatra, Hesse-natie, Noordnatie enz... Zij bezitten en beheren het havenkapitaal. De sindikale leiders zijn hun knechten en vrienden. Zij moeten ervoor zorgen dat de arbeiders zich gedwee laten uitbuiten, om op die manier het kapitaal te laten renderen. In normale omstandigheden kunnen die twee, privé-kapitaal en vakbondsleiders, hun job wel de baas.

Komen de arbeiders in verzet, dan kunnen die uitbuiters een beroep doen op andere machtsmiddelen, die ter hunner beschikking staan. De overheid, regering, stadsbestuur, burgemeester, die het zogezegde "algemene belang" vertegenwoordigt, werpt dan net masker af. Zij stelt alles in het werk om het verzet te breken en op die wijze de openbare orde te herstellen. Hierbij wordt de bestaande orde vereenzelvigt met het algemeen belang.

Het "algemeen belang" bestaat echter niet; in de klassemaatschappij waarin we leven bestaat alleen de strijd tussen de tegengestelde klassen, tussen de uitbuitende klasse van kapitaalbezitters en de arbeidende klasse. Wanneer de arbeiders voor hun belangen opstraat komen, vinden ze tegenover hen het verenigd front van al de parasieten: regering, privé-kapitaal, vakbondsleiders, stadsbestuur enz.
In een interview met "La Libre Belgique" (26-5-'73) verklaarde Delwaide:

"Tegenover de stakers hebben de regering, de patroons, en de vakbonden "een eensgezind front gevormd."

De arbeiders kunnen in hun strijd enkel en alleen op hun eigen krachten, op hun eigen kameraden, hun klasse-genoten, betrouwen.
De arbeiders moeten zelf hun eigen strijd voeren en leiden, zonder zich op een zijspoor te laten brengen.
Verwachten dat vakbondsleiders zich aan de kant van de arbeiders zouden scharen, of dat het stadsbestuur en regering een neutrale houding zouden aannemen is een valse hoop, die de arbeiders op een dood spoor brengt.

Met dit samenscholingsverbod staan de stakende havenarbeiders voor een zeer moeilijk probleem. De tweede week hebben tientallen dokwerkers zich het hoofd gebroken om een antwoord te vinden op deze brutale uitdaging van het havenkapitaal, de vakbondsleiding en de regering.

De eerste week (9april -14 april) was de opgang van de staking. De vonk die de Gentse dokwerkers naar Antwerpen brachten, stak het vuur aan de lont van ontevredenheid en wrok tegenover de vakbonden en patroons. Door de aanwezigheid van de Gentenaars ontstond er een echte en kameraadschappelijke band tussen beide dokwerkersgroepen.

Door de herhaalde akties in de haven geraakte deze meer en meer lam. Dit was het werk van honderden havenarbeiders die dit deden zonder leiders, zonder organisatie, zonder bevelen..., ze steunden enkel op hun eigen gezond verstand en hun wil om de staking te winnen.

Het stakingskomitee dat geboren werd , had als peter de KP, en zou hierdoor gehandicapt blijven.

Vanaf het ogenblik dat het havenpatronaat en de vakbondsleiding inzagen dat de dokwerkers het meenden, namen zij hun tuchtmaatregelen. Op 14-4 werd het samenscholingsverbod afgekondigd.

========== ==========

De tweede week.

Deze week begint onder de dreiging van het samenscholingsverbod. De dokwerkers staan de maandag 16-4 aan't kot de toestand te bespreken en wachten op een richtlijn van het stakerskomitee. Dit kondigt de stadsmanifestatie van woensdag 18-4 aan!

Als antwoord op het samenscholingsverbod stonden de dokwerkers voor 4 keuzen:

1. Zij kunnen proberen om in grote groep de haven binnen te trekken. Dit betekent dat zij eerst de sterke politie- en rijkswacht macht moeten doorbreken en er daarna voor zorgen om in het uitgestrekte havengebied steeds in de rug gedekt te zijn !
Dit was onmogelijk en dit om de volgende redenen:
-de staking was pas één week oud en daardoor waren hoogstens 2000 stakers bereid om deze geweldige stap te zetten.
-tegenover deze 2000 stakers stonden bijna evenveel gewapende en getrainde rijkswachters en politie agenten.
-de stakende dokwerkers waren onvoldoende voorbereid en georganiseerd om deze stap te zetten.

2. De tweede mogelijkheid bestaat erin betogingen in de stad te houden en terzelfder tijd akties te ondernemen tegen havenbedrijven die magazijnen buiten het havengebied hebben.
Deze akties zijn echter niet in staat de haven lam te leggen. Het enige dat dit aan de staking bijbrengt is dat de staking onder de aandacht van de stadsbevolking gebracht wordt.
En ook hierover kan men zich nog vragen stellen: heeft het zin om op een namiddag midden in de week op de Meir of aan het station te betogen? Wie is er dan aanwezig? Zeker niet de arbeiders uit de andere bedrijven ?!

3. Een derde mogelijkheid bestond erin het strijdterrein te verleggen, zodat politie en rijkswacht geen voortdurende kontrole konden uitoefenen.
Dit betekent vooral: kleine akties ondernemen tegen werkwilligen ("ratten") of sabotage-akties in de haven.
Hierdoor raakt de havenaktiviteit in de war. Het nadeel van deze akties is dat zij gebeuren met een klein aantal havenarbeiders, en dat zij niet bekend kunnen gemaakt worden.
Toch waren deze akties een belangrijk onderdeel in het succesrijk maken van de staking: de bedrijvigheid in de haven werd er hard door gehinderd.

4. De laatste keuze bestond erin de arbeiders uit de andere bedrijven, en vooral uit de bedrijven in het havengebied, mee op te roepen in het verzet tegen de politie-bezetting van de haven.

De dokwerkersstaking werd door het politie-optreden van zijn geldelijke eisen (100 fr en de 13de maand) afgeleid. Grotere vragen rezen nu op, zoals: "Hebben de arbeiders het recht om te staken?". Dit zijn vragen die niet enkel de dokwerkers aanbelangen, maar alle arbeiders !

Deze vier mogelijkheden werden door de dokwerkers besproken en onderzocht. Alleen het laatste, het aanspreken van arbeiders uit andere bedrijven, kwam weinig naar voor in de gesprekken.
Het stakingskomitee gaf geen richtlijnen betreffende de solidariteit aan andere bedrijven en akties tegen werkwilligen. Het riep enkel op tot grote stadsmanifestaties die kalm en waardig moesten verlopen.
AMADA riep de dokwerkers op de haven in massa binnen te trekken.

Terwijl de havenarbeiders een gepast antwoord zochten op het samenscholingsverbod van stadsbestuur, patronaat en vakbondsleiding, bleven deze parasieten niet bij de pakken zitten.
Hun plan is nu voor iedereen duidelijk: eerst hebben zij de snelle opgang van de staking bruusk stilgelegd door het samenscholingsverbod, en op die wijze verhinderd dat de haven volledig lam zou geraken.
Toen dit gelukt was, hebben zij de tweede stap gezet: er eerst en vooral voor zorgen dat het werk in de haven op gang kwam, om zo de staking te breken.

Op dinsdag 17-4 wordt het aanwervingslokaal gesloten en de aanwervingen vrij verklaard. Dit betekent dat alles toegelaten is om de haven te laten draaien.!
En alles is ook gebeurd: kinderen van 15 jaar, vrouwen, gepensionneerden, studenten, minder-valieden werden ingeschakeld.
Ploegen van normaal 8 man, bestonden nu uit 2 man. Bazen die anders hun handen niet vuil maakten, stonden nu in't luik.
Iedereen die door de vakbondsleiding en het patronaat "betrouwbaar" werd geacht, kon aan de haven gaan werken! In de vakbondslokalen werden ratten en buitenstaanders geronseld !

De tol die betaald werd om de haven te laten draaien, is nog niet gekend, maar deze zal zeker hoog zijn. Vanaf de dag dat bekend werd dat een jongen van 14 jaar zijn vier vingens afgerukt waren bij de havenarbeid, werd er niets meer meegedeeld over de ongevallen.
Patronaat en vakbondsleiding waren tot veel bereid om "hun" haven, de nationale haven op gang te houden !

In hoever ze daarin geslaagd zijn, is zeer moeilijk te bepalen. Betrouwbare cijfers daaromtrent zijn niet te vinden, omdat patronaat en vakbondsleiding moeilijk hun leugens kunnen bekennen.

Van de 12000 dokwerkers is er ongeveer 1000 à 1500 man behorend tot het kaderpersoneel. De meesten hiervan hebben gewerkt, slechts enkelen vonden de moed om zich bij de stakers aan te sluiten.
Op die wijze beschikte het patronaat echter over een kader dat in staat was om de buitenstaanders in te schakelen.

Bij het referendum op het einde van de staking, stemden 2 298 stakers. Dit waren de harden die 8 weken zonder onderbreking gestaakt hebben. Hierbij moet men de stakers voegen die enkele dagen gewerkt hebben (begin en einde van de staking), stakers die hun verlof namen of in ziekenverlof gingen. Sommige betogingen brachten 6 000 dokwerkers op straat (7 mei), en eens zijn er cijfers van de CEPA uitgelekt. Volgens deze cijfers waren er 5700 dokwerkers in staking, 2000 met vakantie en 1300 in ziekenkas.

Vanuit al deze gegevens kan men het aantal stakers in Antwerpen op 7 à 8000 schatten en het aantal ratten op 2 à 3000.
Toch slaagde het patronaat erin de haven in gang te houden, zij het op een laag rendement. Dit was de zwaarste handicap voor de strijd van de dokwerkers.

Terwijl ratten en buitenstaanders worden geronseld, zoeken patronaat en vakbondsleiding naar de andere middelen om de staking te breken.
Eerst en vooral moest Gent en Antwerpen uit mekaar getrokken worden.
De levende eenheid tussen de twee dokwerkersgroepen verhoogde niet enkel de kracht van de staking, maar zou ook na de staking een sterke invloed kunnen uitoefenen op de strijdwil en het klassebewustzijn van de Belgische havenarbeiders. Dit verdelingsmaneuver kwam vooral na de tweede week aan het licht!

Ondertussen waren de Antwerpse dokwerkers op zoek naar een middel om de staking door te zetten.
In de loop van de tweede week kwamen de sabotage-akties in de haven en de akties tegen de ratten op gang. Weer waren honderden onbekende dokwerkers op de baan om hun staking kracht te geven en naar de overwinning te voeren.
Over deze akties kan niet uitvoerig geschreven worden omdat het politie-apparaat nog steeds op zoek is.
Toch waren deze akties belangrijk; ze hebben de havenbedrijvigheid sterk in de war gestuurd en vele ratten zijn hierdoor thuis gebleven.

Terzelfdertijd waren er betogingen in de stad, nu eens met 3000 man, soms maar met 1000, en dan weer met 5000 man. Deze betogingen verliepen kalm en waardig tot de 6 de week. Meestal werden de vakbondslokalen bezocht. Deze waren bewaakt door een sterke politiemacht, wat ons meteen de ware aard van de vakbonden toont.
Zoals bezittingen van het kapitaal en de gebouwen van de overheid, worden de lokalen van de bonden bewaakt door de politie.
De vakbonden behoren nu tot de kapitalistische orde en worden zoals deze orde beschermd door politie en rijkswacht.
Meestal kwam het aan deze lokalen tot een treffen met de politie, dat soms wel eens hardhandig was, maar altijd van korte duur.

Tijdens deze week werden ook de eerste manifesten over de dokstaking aan de andere bedrijven, vooral in het Antwerpse, verspreid. Dit gebeurde door het GAK (Groot Arbeiderskomitee) en door de politieke groepen Amada en Ral. De stakende dokwerkers waren hier toen bijna niet in betrokken.

In de tweede week trad ook Frans Wuytack als woordvoerder van de havenarbeiders naar voor. Omdat hij niet partij-politiek gebonden is en reeds gedurende twee jaar aan de haven werkte, werd hij door alle stakers als hun woordvoerder beschouwd.
Hij heeft gedurende de staking de gevoelens en verlangens van de stakers onder woorden gebracht. Op harde momenten sprak hij de mensen moed in. Hij riep op tot akties, en wist door zijn toespraken het inzicht van de stakers te verruimen.
Hij heeft zich hiertoe beperkt. Nooit heeft hij van zijn plaats gebruik (of misbruik?) gemaakt om een bepaalde partij naarvoor te schuiven of af te breken.
Hij sprak voor de arbeidersklasse !

Buiten de grote stadsbetogingen en het op gang komen van de kleine akties was deze tweede stakingsweek eerder kalm verlopen. De stakers vormden een eensgezind blok, maar wisten niet precies wat er moest gedaan worden.
Het stakingskomitee beperkte zijn leiding tot de organisatie van de betogingen ("kalm en waardig") en tot een eeuwigdurend geloop naar de vakbondsburelen.
De eerste stakingsliederen weerklonken:

"Hand in hand, kameraden
"Hand in hand
"De strijd gaat voort
"Geen woorden, maar daden,
"Wij strijden tot ter dood!"

Later werd dit strijdlied aangevuld met:

"Staken is een Arbeidsrecht!"

De leuzen die werden geroepen, waren talrijk.
-100 fr, 13 de maand en herziening van het ploegenstelsel.
-Stakersgeld - Stakingsrecht.
-Vervliet buiten, waren de de populairste

De KP voegde zijn spandoeken, zoals "Voor meer syndikale demokratie", (precies of er nog een korreltje demokratie in de sindikaten bestaat!), aan de betogingen toe.
Door "Arbeidersmacht Antwerpse haven", werden twee affiches verspreid, één met de eisen en één met de tekst "Antwerpen, politiestad of havenstad?," boven een fote met gehelmde rijkswachters.

Deze week werd besloten met een stakersbetoging in Gent op zaterdag 21-4. Hieraan namen ongeveer 150 Antwerpse dokwerkers deel. Op deze betoging werd nog eens het stakersgeld geeist, waarop de vakbonden simpelweg antwoorden; "We denken er nog niet aan!".

ooooooooooooooooooooooooo ooooooooooooooooooooooooo

Derde week 23-4 / 28-4 .

De dinsdagmiddag (na het paasweek-end) verzamelden 4000 dokwerkers aan het aanwervingslokaal voor een grote betoging.
Aan de katholieke bond op de Entrepotplaats stond een sterke politie-macht opgesteld. Het kwam tot een korte en hevige botsing. Op de Paardemarkt (BTB) werden de vakbondsleiders opnieuw beschermd door het politie-apparaat tegen de woedende stakers. Enkele ruiten werden kapotgegooid, en een rolluik beschadigd.
De betoging trok dan naar de "Volksgazet","Leugengazet" -riepen de stakers, en vandaar naar de Ommeganckstraat, waar het provinciaal ABVV-bestuur gevestigd is. Hier moesten een aantal ruiten eraan geloven.
Enkele leden van het stakingskomitee werden ontvangen door de ABVV-leiders en aan de baarden van de betogers werd wat siroop gesmeerd... De beloftes van het ABVV-bestuur betreffende de bemiddeling tussen stakers en BTB-leiding zijn nooit ingewilligd.

'sAnderendaags 24-4 werd in de namiddag door een 2000 stakers een betoging gehouden in de omgeving van het aanwervingslokaal, waarbij een bezoek gebracht werd aan enkele naties. Eén staker werd hierbij door de politie vrij ernstig gewond (lichte hersenschudding).

Samen met deze betogingen, waren de "kleine akties" tegen de ratten en de sabotage-akties nu tot volle kracht gekomen. Geen enkele rat ging nog op zijn gemak werken of slapen. Vele ratten hebben de hele staking voor niets hun pels gewaagd, want het aantal huizen dat naar de metser of glazenmaker vroeg, of het aantal auto's dat de garage nodig had, kan niet geschat worden.
Deze akties waren het werk van honderden stakers die dag en nacht in de weer waren.

De week werd besloten met een betoging op vrijdag 27-4 en enigste poging om de haven in massa binnen te trekken. Nadat 's middags was opgeroepen om op te stappen, trok een groep van 2000 stakers van het aanwervingslokaal in de richting van de schelde (nr 29 Venkeler-Mabesoone).
Daar kwam het tot een treffen met de politie, en het werk werd er stilgelegd.
Daarna was er een grote aarzeling. Sommigen riepen om de haven binnen te trekken, anderen wilden de Schelde-kaaien afgaan.
Tenslotte besliste een reeds uitgedunde groep terug te keren naar het aanwervingslokaal. Daarvoor werd de weg naar de Mexico-brug genomen. Toen de kopgroep reeds de Indië -straat was ingegaan (dus terug op weg naar het kot) chargeerde de rijkswacht, opgesteld voor de Mexico-brug, met waterkanonnen, traangasgeweren en knuppels in de hand vielen ze de stakers langs achter aan. De dokwerkers die gewoon doorgingen werden geslagen en gestampt. Tot aan het kot werden de betogers achtervolgd en daar volledig uiteen gedreven.

Dit was de eerste en ook de laatste poging om de haven in massa binnen te trekken. Het was gewoon een onmogelijke taak om de getrainde en gewapende rijkswachthorde's te doorbreken. Zonder wapens stonden de arbeiders machteloos, en blijkbaar waren nog geen dokwerkers bereid met wapengeweld te antwoorden !

Het verenigd front van havenpatronaat en vakbondsleiding en regering kwam met weinig nieuws te voorschijn.
Nadat de rijkswacht-bezetting van de haven de snelle opgang van de staking wist tot stand te brengen, voerde het verenigd front zijn politiek door.
Deze kwam vooral op 3 punten naar voor:

1. De haven ingang houden door het ronselen van ratten en buitenstaanders. Aan "bedrijfsvreemde elementen" was nochtans de toegang tot het havengebied ontzegd door het samenscholingsverbod. Studenten werden in Leuven geronseld om zogezegd aan de metro te werken, maar werden in de haven tewerkgesteld (Langs Molderez-interim). Aan de kaaien was een groep van Frankrijk aan het werk toen enkele stakers daar een bezoek brachten.

2. Het Gentse en Antwerpse stakersfront uiteentrekken. Dit gebeurde op verschillende manieren. Langs de pers en door roddelpraatjes werd onder de Gentse dokwerkers het gerucht verspreid dat de Antwerpse haven volledig werkte, en op die wijze trafieken aan Gent ontnam. Steeds opnieuw werd benadrukt dat Gent volledig lam lag en dat Antwerpen draaide.
Ook werd door het ABVV-gewest-Gent-EEklo een som van 570 000 fr (de Nieuwe Gazet 2 mei '73) gestort in de Gentse stakerskas.
De Gentenaars kwamen ook niet zoveel meer naar Antwerpen. Het levend kontakt tussen de twee dokwerkersgroepen was voor een groot deel verbroken.

Vakbondsleiding en havenpatronaat begrepen heel goed dat het breken van de eenheid Gent-Antwerpen een dolksteek in de staking was. Gent is een kleine haven en ekonomisch van weinig belang voor het land. De Gentse dokwerkers kunnen op hun eentje gerust staken tot ze het moe worden. Van de andere kant waren de Antwerpse havenarbeiders uit solidariteit met Gent in staking gegaan. Als Gent terug zou gaan werken, zouden de Antwerpse dokwerkers zich verraden voelen.
Dus kwam het er voor patronaat en vakbondsleiding op aan de twee havens te splitsen, en één van de twee stakersfronten te ondermijnen. Het andere zou dan vanzelf instorten.

3. Een groots opgezette leugenkampagne tegen de stakers, langs de pers, radio en TV.
Alle gebeurtenissen werden verdraaid, cijfers vervalst, een betoging van minstens 5000 man waren er voor de kranten maar ruim 2000 (Gazet van Antwerpen), een paar honderd meer als 1200 (Het volk 8-5), en ??? in de Volksgazet.
De cijfers van stakers en werkwilligen waren nog het meest van al vervalst.
Door deze leugens wilde het verenigd front van uitbuiters aan het publiek een beeld van de staking ophangen, als was het de aktie van een kleine minderheid dokwerkers, aangespoord door bedrijfsvreemde agitatoren.

Door bedreiging en geweld zouden een paar honderd dokwerkers aan de staking deelnemen. De meeste dokwerkers zouden tegen de staking zijn, want aan de Antwerpse haven zouden de lonen hoog zijn en de arbeidsomstandigheden de beste die men zich kan indenken.
Over de ware achtergronden van de staking, de werkelijk (zeer onbelangrijke) rol van niet-havenarbeiders in deze strijd, de juiste cijfers van stakers en ratten,... geen woord !

Deze ervaring is een les voor alle dokwerkers en andere arbeiders: pers, radio en TV geven géén serieuze inlichtingen aan het volk. Het zijn raddraaiers en leugenaars, die dansen naar de pijpen van bezitters en machthebbers.

++++++++++++++++

Tijdens deze derde stakingsweek werd dikwijls over de 1 mei-optocht gesproken.

"We gaan die parade-stoet van verraders in brand steken !" werd vanop de brug geroepen.

Het stakerskomitee riep echter op om kalm en waardig achteraan de stoet op te stappen. Amada vroeg om een bestorming van de tribune.

Een dokwerker had de eerste bladzijde van "De Werker" (het 1 mei-nummer) met een rouwband omgeven en opgesteld aan de kantine aan het aanwervingslokaal.
Hierdoor kregen de havenarbeiders het idee om met rouwbanden en zwarte vlaggen op te stappen.

1 mei 1973 zou de begrafenis worden van de BSP en het ABVV !!

°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°° °°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°°

Vierde Stakingsweek: 30-4 / 6-5.

Op maandag 30-4 kwamen een 2500 havenarbeidders in het aanwervingslokaal bijeen. Naast de gewone sprekers van het stakingskomitee en Frans Wuytack, kwamen meerdere dokwerkers aan het woord. De vergadering kreeg het karakter van een ware volksbijeenkomst; dokwerkers die hun kameraden iets mee te delen hadden namen het woord. Een chauffeur sprak over de grote eensgezindheid die hij nu onder al de havenarbeiders voelde. Een nachtman hekelde de verraderspolitiek van de vakbonden, die hij een maffia noemde; en over het geweld dat alléén toegelaten zou zijn als het in het kraam paste van vakbondsleiders en politiekers ("In '60-'61 waren we helden hadden we de Boerentoren afgebroken; nu zijn we schoelies als we een voet verzetten!").

Er werd ook opgeroepen om zo talrijk mogelijk op de 1-mei betoging aanwezig te zijn. De BTB van zijn kant had in een rondschrijven aan de techniese besturen laten weten dat ze niet afzonderlijk zouden opstappen.

Op 1 mei regende het de ganse dag. Vanaf 9 uur 's morgens verzamelden de havenarbeiders op de Maria-Henriettalei. De meesten hadden een rouwband om de arm, een 20-tal dokwerkers hadden grote zwarte vlaggen; enkelen droegen een zwarte buildragerskap.

De stoet vertrok pas om 11.30 uur. In die tussentijd werd veel gediskussieerd over de te volgen taktiek. Tenslotte stapte men middenin de stoet op. Oorspronkelijk was de bedoeling dat de dokwerkers achteraan liepen.

Langs de straten werden de havenarbeiders op handgeklap en simpathie-betuigingen onthaald. Het overgrote deel van de bevolking stond aan de kant van de havenarbeiders.
Op de Grote Markt aangekomen (waar een tribune opgesteld is met Major, Van Eynde en konsoorten) hield de dokwerkersgroep halt. Onmiddelijk verschenen de gehelmde politiemannen die zich tussen het volk en de tribune opstelden. De dokwerkers zongen hun stakingsliederen en scandeerden de eisen, maar deden geen poging om de tribune te bestormen.

1 mei 1973 heeft door deze feiten voor de Belgische arbeiders een andere betekenis gekregen; de kopstukken van BSP en ABVV worden door het politieapparaat beschermd tegen stakende arbeiders.
De strijd van de arbeiders is dus niet enkel gericht tegen de kapitaalbezitters maar evenzeer tegen de leidingen van BSP en ABVV. Gehelmde politie-agenten hebben voor iedereen bewezen aan welke kant de BSP en het ABVV staan!
De socialisten en de vakbond zijn de beschermers geworden van het kapitalistisch sisteem en zij worden door dit sisteem beschermd!

Opmerkelijk was ook het optreden van de KP-leden in deze betoging. Zij spanden zich in om de ABVV-BSP 1mei folklore- stoet te beschermen tegen een mogelijke uitbarsting van de stakende dokwerkers.

Voor de staking betekende 1 mei niet datgene wat de dokwerkers ervan verwacht hadden. Door de steeds herhaalde toespraken van de leiders van het stakingskomitee over "druk op de sindikale leiders", "gesprekken en ontmoetingen met topfiguren van het ABVV", was bij een grote groep havenarbeiders de valse hoop ontstaan dat de sindikaten toch nog over de brug zouden komen. De 1 mei-betoging zou hier de knoop doorhakken.
In plaats van toe te geven, trokken de sindikale leiders zich terug: in Antwerpen stapte de BTB niet mee op, in Gent wisten ze met een half miljoen frank de dokwerkers te lijmen. Op die manier schoof de 1 mei dag voorbij en de sindikaten hadden op géén enkel punt hun standpunten gewijzigd!
Dit was voor de havenarbeiders een harde klap: nu was ook die laatste hoop, een toegeving van de sindikale leiding weggesmolten. De meeste dokwerkers wisten nu niet goed meer wat te doen.

Nog één opmerking: vanaf 1 mei'73 verhogen de havenbarons hun tarieven met 14%, dit om de zogezegde sociale lasten op te vangen!
Deze brief toont ons meteen aan met welke ongelijke kansen kapitaalbezitters en arbeiders de loonstrijd betwisten.
Wil een arbeider een loonsverhoging bekomen dan moet hij daar wekenlang voor vechten; voor het patronaat is een eenvoudig besluit voldoende om hun prijzen te verhogen.!

++++++++++++++++++++ + + ++++++++++++++++++++

KAMER VAN KOOPHANDEL EN NIJVERHEID
VAN ANTWERPEN
V.Z.W.

Markgravestraat, 12

BESLISSING VAN DE ANTWERPSE PLAATS

Ingevolge de verhoging van de lonen, voortvloeiend uit de stijgingen van het indexcijfer der consumptieprijzen in het Rijk op 7 juli, 6 september en 6 december 1972 en op 7 februari 1973, de toegenomen sociale lasten, en in uitvoering van de tweede jaarlijkse schijf van het sociaal programmatieakkoord, afgesloten op 3 maart 1972 met de bevoegde vertegenwoordigers van de havenarbeiders voor een periode van twee jaar die eindigt op 30 april 1974, deelt de Kamer van Koophandel en Nijverheid van Antwerpen mede dat, na overleg met de hiernavolgende Groeperingen :

Antwerpse Scheepvaartvereniging,
Belgische Redersvereniging,
Vereniging der Expediteurs van Antwerpen,
Groepering der Nijverheidszeevaartagenten,
Algemene Beroepsvereniging voor het Antwerpse Stouwerij- en Havenbedrijf,
Verbond der Behandelaars van Goederen,
Verenigde Houtnatiën,
Beroepsvereniging van Antwerpse Graannaties,
Unie van de Stouwers-Vergunninghouders van Antwerpen,

besloten werd op de prijs van alle bewerkingen en op de bestaande tarieven (waakkosten inbegrepen) aan de haven van Antwerpen met ingang van dinsdag 1 mei 1973 (eerste shift) een verhoging van 14 % toe te passen.

Het verhogingscoëfficiënt voor het werk uitgevoerd in regie wordt gebracht van 115,10 % op 118,80 %. De 9 % arbeidsverzekering blijft ongewijzigd.

De aandacht van de Belgische klïenteel wordt erop gevestigd dat deze verhoging goedgekeurd werd door de Minister van Economische Zaken met brief van 12 april 1973.

Met het oog op de politiek van stabiliteit der haventarieven welke door het Antwerps Patronaat gevoerd wordt zal, behoudens uitzonderlijke omstandigheden, getracht worden deze tarieven ongewijzigd te houden tot 30 april 1974.

Antwerpen, 18 april 1973.

Was de 1mei betoging voor de stakers niet het verwachte hoogtepunt geworden, de sindikale leiders en het patronaat bleven niet bij de pakken zitten.

Op 2 mei kwam het "Nationaal Komitee der Haven van Antwerpen"bijeen en beslistte het aanwervingslokaal te heropenen, terwijl de vrije aanwerving onverminderd voortging. Hiermee wilden ze het stakingsfront breken.
Zij dachten ongeveer als volgt: 1 mei is geen doorbraak geworden voor de stakers; hierdoor zal er onder de havenarbeiders een zekere vertwijfeling ontstaan en sommigen zullen verlangen om terug te gaan werken.
Als we deze dokwerkers aan't stempelen krijgen, zullen de stakers vlugger verdeeld geraken, en zal de staking vanzelf verwateren.
De havenarbeiders bleven echter blok vormen, en bewezen hiermee hun verbeten wil om de staking te winnen.
Zij zongen hun stakingsliederen in het aanwervingslokaal, maar géén enkele ploegbaas kwam op de brug en niemand aanvaardde de werkloosheidsstempels.

Dat de vakbondsleiders meenden dat het ogenblik gekomen was om de staking te breken, bewijst ook het fameuze "Protocol van St.-Niklaas", dat we hieronder afdrukken:

"De gewestelijke afdeling Antwerpen en Gent van het ABVV, het ACV, en de ACLVB,
Bezorgd om een einde te stellen aan de huidige toestand in de havens van Antwerpen en Gent,
Hebben met instemming van de Intersindikale der Havens van België volgende oplossing voorgelegd aan de volgende vertegenwoordigers van het stakingskomitee van Gent: De Poorter Richard, De Coninck Achiel, e.a.

1. De vakbonden bevestigen de waarde van de afgesloten sociale programmatie en kunnen derhalve het konflikt niet erkennen.

2. Het werk zal onmiddelijk door alle havenarbeiders hervat worden.

3. Er zullen geen sankties tegen de stakers getroffen worden.

4. Teneinde de materiële schade die de arbeiders geleden hebben zoveel mogelijk te kompenseren, zullen de vakbonden:
a. de reeds begonnen stappen voortzetten om de toepassing van de sociale wetten tijdens de voorbije periode te laten regulariseren,
b. na de werkhervatting een vergoeding van 3000 fr aan hun leden uitkeren, teneinde de periode tot aan de eerstkomende loonuitkering te overbruggen.

5. De technische problemen die typisch en eigen zijn voor de haven van Gent zullen verder op het lokale vlak in behandeling worden genomen, o.m. de voorzieningen in verband met veiligheid en gezondheid, aanwervingsmethoden alsmede lokale premies.

6. Bij het opstellen van het eisenpakket voor de volgende sociale progammatie zullen buiten andere punten uiteraard rekening worden gehouden met de reeds nu geformuleerde verzuchtingen van de havenarbeiders. De dertiende maand zal alleszins op einde 1974 moeten geregeld zijn.

7. De resultaten van de besprekingen over deze sociale programmatie zullen op de breedst mogelijke basis, t.t.z. per referendum aan alle gesindikeerden worden voorgelegd.

Na kennismaking met de voorgaande punten verklaren zowel de vertegenwoordigers van de genoemde gewestelijke afdelingen, alsmede de vertegenwoordigers van het stakerskomitee van Gent dat het in het belang is van de havenarbeiders dat de vakbonden langs normale onderhandelingsprocedures hun taak kunnen voortzetten.

Zetten alle havenarbeiders aan eensgezind het werk te hervatten."

We vragen de lezer aandachtig de onderstreepte zinnen te bedenken. Dit protocol bevatte:

1. een regeling voor Antwerpen en Gent, zonder dat de Antwerpse woordvoerders eraan te pas kwamen. Dit was de kroon op het verdelingswerk van de sindikaten tussen Gent en Antwerpen.

2. géén konkrete cijfers zijn opgenomen in het protocol, tenzij de 3000 fr premie uit te betalen aan alle leden van de haven-sindikaten (dus ook aan de ratten en aan de leden die niets met de staking te maken hadden, zoals wakers, potas- en graanarbeiders...).

3. het punt 6 is gewoon nietszeggend. Met "rekening houden met.." en "geregeld zijn.." zijn beloftes waarmee men alle kanten uitkan.!

4. er zal een referendum gehouden worden over de sociale programmatie; dit terwijl de havenarbeiders algemene vergaderingen eisen, waarop kan gediskussieerd worden.
In een referendum kan men de voorstellen in een schoon kleedje steken, er een draai aangeven, de punten hier en daar onduidelijk maken... Als de dokwerkers met elkaar niet kunnen praten over de voorstellen, denken de sindikale leiders, zullen ze vlugger hun instemming geven met de gedane voorstellen.

Dit protocol betekende bijna de volledige breuk tussen Gent en Antwerpen, want de Gentse havenarbeiders hadden het aanvaard op een algemene vergadering, waarop dit protocol totaal vals en opgehemeld was voorgesteld (er werden bedragen genoemd van lokale premies die niet op papier stonden). De breuk werd vermeden door het optreden van Antwerpse stakers, die de Gentenaars daarop het kloeke besluit deden nemen om hun Antwerpse kollega's nu niet alleen te laten staan.!

Toch was er een ommekeer gekomen. In het begin waren de Gentse dokwerkers de voortrekkers van Antwerpen, van nu af aan worden de rollen omgekeerd: het is de strijdwil van het Antwerps stakersfront dat Gent moed inblaast.

Op zondag 6-5 werd hetzelfde protocol ook voorgelegd aan het Antwerps stakerskomitee. Het werd aan de stakers voorgelegd maar onvoldoende geacht.

Terwijl de sindikale leiders hun pogingen om de staking te breken doorzetten, blijven de stakers niet zomaar toezien. Het grote probleem is nochtans dat niemand duidelijke en eensgezinde richtlijnen kan verstrekken, zodat de dokwerkers géén houvast hebben. Ook het stakingskomitee deed geen klare voorstellen. Ze bleven de sindikaten achternalopen om telkens door de sindikale bonzen zonder resultaat teruggestuurd te worden.

Deze eerste week van mei was nog gekenmerkt door een veelvuldig piketten-front, zowel overdag als 's nachts, vooral in de randgemeenten van Antwerpen en over't water.

De solidariteitsakties van andere bedrijven kwamen nu pas goed op gang. De Antwerpse scheepsherstellers verzamelden meerdere tienduizenden franken voor de stakerskas. Manifesten over de havenstaking werden aan de bedrijven uitgedeeld.
Tientallen havenarbeiders vertrokken vanaf deze week naar andere bedrijven om de arbeiders in te lichten over de staking en hun geldelijke steun te vragen.

In deze solidariteitsakties heeft het "Groot Arbeiderskomitee" een belangrijke steun bijgedragen (vooral in de provincies Antwerpen en Limburg en ook Brussel).
Meteen toonden de dokwerkers de enige weg die er voor de arbeidersklasse bestaat; de weg van solidariteit onder de arbeiders!

In de rug gestoken door de vakbondsapparaten, enkel steunend op hun eigen gezond verstand en hun eigen strijdwil, droegen de dokwerkers hun staking uit naar alle hoeken van het land.
Al vlug kwamen er grote bedragen aan geldelijke steun binnen (in totaal kwam er 2 miljoen in de stakerskas).
Simpathie-betuigingen van talrijke bedrijven uit binnen- en buitenland, staken de havenarbeiders een riem onder het hart.

Deze eerste week van mei is een belangrijk keerpunt in de staking geweest. De sindikale leiders en het patronaat speelden enkele grote troeven uit zoals : "Het protocol van St.-Niklaas" en de heropening van het aanwervingslokaal, doch hadden ze daarmee maar een matig succes!

De dokwerkers waren te vastberaden en eensgezind.
De ervaring van de voorbije weken en de 1 mei-betoging maakte bij veel havenarbeiders het bewustzijn los dat de politiek van "druk op de sindikale leiders" hen op een dood spoor bracht.

Het stakingskomitee bleek echter niet in staat een andere, onafhankelijke koers te varen en bleef de gevolgde lijn van "druk op de sindikale leiders" verder zetten.

De op gang komende solidariteitskampagne's en de massale betogingen die nu zouden volgen, bewijzen duidelijk dat de dokwerkers wel een onafhankelijke strijd wilden voeren.
Men had toen al veel kostbare tijd verloren en moeite door op de sindikale leiders te wachten!

Vijfde en zesde stakingsweek: 7-5 / 20-5.

De grootste betoging van de staking (meer dan 5000 dokwerkers) was de inzet van de vijfde week op maandag 7-5. De betoging verliep kalm; de havenarbeiders zongen de bekende stakingsliederen en voegden er zelfs nog één aan toe:

"Cheerio, cheerio in Antwerpen zingen ze zo:
"Weg met de ratten en weg met Vervliet,
"Zijn we sinjoren of zijn we het niet?"

Er was een strijdbare en kameraadschappelijke sfeer onder de dokwerkers, voor een groot deel te wijten aan de geweldige opkomst voor deze betoging. Vanop de ijzeren noodbrug aan de Rooseveltplaats kon iedere betoger goed zien hoe sterk ze waren. Spijtig dat Vervliet en co. daar niet aanwezig waren, dan konden ze zelf eens geteld hebben?! Want deze sindikale leiders schijnen een eigenaardige beroepsziekte te hebben: uit gewoonte van hun eigen inkomsten altijd kleiner voor te stellen dan ze werkelijk zijn, willen ze ook het aantal stakers en betogers altijd 3 tot 4 keer kleiner maken.

Rond 4 uur was de betoging terug aan het aanwervingslokaal. Daar vertrokken een 100-tal Antwerpse dokwerkers naar Gent om de vergadering van 5 uur bij te wonen. Dank zij de Antwerpenaren vond het Gentse stakersfront nieuwe moed. Van nu af aan zouden regelmatig Antwerpse dokwerkers naar Gent trekken om hun collega's te ondersteunen.
Antwerpen laat Gent niet los, was nu het ordewoord!

Van nu af aan namen de dokwerkersvrouwen aktief deel aan de staking. Ze besloten voorop te gaan in de betoging van 10-5 om het stakersgeld op te eisen bij de BTB.
Op de Paardemarkt sloeg toen de politie op de betogers (de vrouwen) in, toen de vrouwen daar op de deur klopten en het stakersgeld eisten. Eerst werd er op de vrouwen geslagen. Een kort maar zeer hevig gevecht volgde en 3 stakers werden aangehouden.
De vrouwen vormden van nu af aan en op aanmoediging van Wuytack een komitee en ze deden verder mee aan alle akties.
Toen het voor de havenarbeiders onmogelijk geworden was nog te betogen, namen zij die taak over.
Op bepaalde komitee-bijeenkomsten waren 150 vrouwen aanwezig.

'sAnderendaags (vrijdag 11-5) betoogden 2000 havenarbeiders tegen het politie-geweld. Hierbij werd een zitaktie van een kwartier gehouden op het Astridplein.
Dezelfde dag begon een groep middenstanders aan een hulpaktie. Zij haalden voedselpaketten op, en deelden die regelmatig uit aan de stakers. Een 200-tal paketten werden 2 tot 3-maal toe per week verstrekt tot de eerste week na de staking!

Op maandagnamiddag 14-5 verzamelden ongeveer 4000 dokwerkers aan het kot voor een grote betoging.
Aan de Ommeganckstraat kwam het tot een incident met de politie toen de stakers naar het vakbondsgebouw wilden optrekken. Hierbij werden drie mensen door de politie verwond, waaronder een vrouw die aan de tramhalte wachtte. Terzelfdertijd werd een BOB-wagen door de stakers omsingeld. Eén van de BOB'ers lostte 2 schoten (door de voorruit en door het dak). De stakers werden kwaad en vernielden de wagen. Enkele minuten later kwam de rijkswacht met waterkannonnen opzetten. De betoging werd uiteengedreven, maar de dokwerkers verzamelden terug, en na een kwartier keerden ze de "wacht der rijken" de rug toe.
Rond 5 uur omsingelden politie en rijkswacht de straten rond het aanwervingslokaal: Wuytack werd aangehouden en Philip moedwillig aangereden door de politie. De aanwezigen moesten een identiteitskontrole ondergaan en café "De Arend", waar voedselpakketten werden uitgedeeld, werd helemaal doorzocht.

De dag daarna (dinsdag 15-5) verzamelden 4000 dokwerkers aan't kot. Opnieuw werd er een betoging aangekondigd. Veel dokwerkers verwittigden hun kameraden echter dat er een overmacht van politie en rijkswacht was samengetrokken rond de Italië-lei. Alle verkeer naar de toegangswegen van het aanwervingslokaal werd omgeleid.
Een deel van de aanwezigen stapte niet mee op.

Toen de betogers op de Italië-lei kwamen, werden alle zijstraten door de politie afgegrendeld. Er hing een onheilspellende kalmte. Aan de tunnel wilden de betogers rechtsomkeer maken, doch een sterke rijkswachthorde kwam aangereden en chargeerde. Op al wie in de omgeving was werd geslagen en gestampt. Wuytack , die een vrouw tegen het geweld wilde beschermen, werd naar het hospitaal geslagen. De betogers zaten opgesloten in een val, want aan de zijstraten stonden overal politie-kordons. De havenarbeiders hadden niets bij zich om zich te verdedigen!

Dit brutale optreden van de stoottroepen van het kapitaal, maakt voortaan iedere betoging onmogelijk.
Dit was ook de bedoeling van het verenigd front van kapitaal, vakbondsleiders en regering. Ze hadden immers verwacht dat door hun maneuvers van de 1 meiweek het stakersfront snel zou uiteenvallen.
De strijdlust en eensgezindheid van de havenarbeiders bewees dat zij in geen geval door de knieën gingen. Het ontbrak hen alleen aan een duidelijkerichtlijn van wat er moest gedaan worden.
De dokwerkers hielden grote betogingen om hun staking kracht bij te zetten. Ook dit strijdmiddel moest dus gebroken worden. Weerom deed het havenkapitaal en vakbondsleiding een beroep op het brute geweld van zijn huurtroepen. Voortaan zou elke aktie van de stakers in de kiem gesmoord worden!

Het aanwervingslokaal werd vanaf woensdag 16 mei tot na de staking afgegrendeld door de politie, terwijl de rijkswacht zich op afstand klaar hield om in te grijpen. Iedereen die het kot binnen wilde moest zijn dokwerkersboek en identiteitskaart tonen (ook in de Tweede Wereldoorlog moesten de havenarbeiders hun "Ausweis" tonen!) . Linkse groepen kregen het moeilijk om nog manifesten te verspreiden of te spreken; de leden ervan werden opgepakt en voor de rest van de dag vastgehouden.

Het stakingskomitee organiseerde nu meetings op het St. Jansplein. Op vrijdag 18-5 waren er ongeveer 2000 dokwerkers aanwezig. Arbeiders van de Scheepsherstellingsbedrijven, mijnen, van Caterpillar, van Glace de Courcelles spraken hun solidariteit uit. Ook een Rotterdammer was aanwezig.

++++++++++++++++++++++++ ++++++++++++++++++++++++++

Deze vijfde en zesde stakingsweek waren nog harde strijdweken. De stakers hielden grote betogingen, reisden het land af om de arbeiders van andere bedrijven in te lichten en hun steun te vragen.
Een groep middenstanders deelde voedselpaketten uit.
De havenarbeiders-vrouwen namen aktief deel aan de staking!
Financiële steun en solidariteit van andere arbeiders kwamen in steeds toenemende mate naar de Antwerpse en Gentse dokkers toe. De eerste uitkeringen aan de gezinnen werden verricht.

De strijdwil van deze duizenden arbeiders kon niet ten volle aangewend worden, omdat er géén goed ordewoord gegeven werd. Het was trouwens zeer moeilijk geworden om dit te doen door het optreden van de rijkswacht en politie.

Het verenigd front van havenkapitaal, overheid en vakbondsleiders verhoogde het brute geweld. Betogingen werden verboden, het aanwervingslokaal afgegrendeld.

Het Gentse stakersfront vertoonde barsten, steeds opnieuw gedicht door de Antwerpse havenarbeiders, die soms met 100 man naar Gent gingen!

oooooooooooooooooooooooooo oooooooooooooooooooooooooo

De zevende en achtste stakingsweek: 20-5 / 3-6.

In de rug gestoken door de sindikale apparaten, bedreigd door politie rijkswacht, bedrogen door de pers, vatten de havenarbeiders de 2 laatste weken van hun moedige strijd aan. Veel nieuwe elementen zijn er niet naar voor gekomen. Het verenigd front van kapitaal, vakbondsleiding en overheid had zijn troeven gespeeld. Zij wachten nu tot zelfs de moedigste havenarbeiders noodgedwongen de staking moeten beëindigen.

Nog op één punt neemt de vakbondsleiding maatregelen: de solidariteitsakties van arbeiders uit andere bedrijven wil ze beknotten.
Op zondagavond 20-5 worden de Shop-delegees (scheepsherstelling) bijeengeroepen. Er wordt hun een verbod opgelegd nog deel te nemen aan solidariteitsakties.
Het hoofdbestuur van de Provinciale Metaalbewerkers Bond (PMB) Antwerpen en Limburg geeft een motie uit waarmee ze de solidariteit de kop wil indrukken. Er staat letterlijk te lezen:

"Het hoofdbestuur geeft opdracht aan zijn leden aan generlei solidariteits-
"akties deel te nemen."

Wanneer ze toch nog solidariteitsakties ondernamen zouden de leden gesanktioneerd worden met uitsluiting uit de bond, wat betekende dat ze sistematies uit de scheepsherstelling gestoten zouden worden. (Niet gesindikeerd, geen werk op de shop! Dit is het sisteem van een "closed-shop" - bedrijf.)

Toch stroomde nog een grote financiële steun toe uit andere bedrijven. Arbeiders kwamen hun solidariteit betuigen op de meetings, die plaats vonden op het St Jansplein. Voedselpaketten werden uitgedeeld. Dokwerkers gingen nog naar andere bedrijven om er te spreken en steun op te halen.

Hier en daar werden nog kleine akties gevoerd. De dokwerkersvrouwen stapten tweemaal op in een betoging. Het verbeten verzet van de stakers was nog niet geëindigd, alhoewel de staking gebroken was. Uithongering en bruut geweld dwingen nu zelfs de moedigste arbeiders tot terugtrekken.

Op woensdag 30-5 werd het geheim referendum aangekondigd door het stakerskomitee dat maandag zou gehouden worden. Er waren veel discussies onder de dokwerkers over de noodzaak van dit referendum.

Vrijdag 1-6 beslissen de Gentse dokwerkers het werk te hervatten. Het stakersfront dat van binnen uit ondermijnd was en slechts door het optreden van de Antwerpse dokwerkers stand hield, viel uiteen.
Antwerpen was niet tevreden dat een beslissing genomen werd zonder het referendum van de Antwerpse dokwerkers af te wachten.

Maandagnamiddag 4-6 namen 2 298 havenarbeiders deel aan het referendum.
Er werd zorgvuldig nagekeken dat het werkelijk stakers waren.
1181 (51,4%) stemden om verder te staken.
1117 (48,6%) verlangden terug aan het werk te gaan.
Er was door het stakerskomitee echter een 2/3 meerderheid gesteld om de staking verder te zetten.

De uitslag van dit referendum ontmaskerde alle leugens en bedrog van de vakbondsleiding.
Nog meer dan 1000 havenarbeiders wilden de strijd verder zetten. Meer dan 2000 man hadden 8 weken lang zonder ophouden op straat gestaan. Als wij hierbij de stakers voegen die in ziekenkas, verlof enz.. geweest zijn en de dokwerkers die gedurende de laatste 2 weken begeven hebben, klinken alle cijfers van Vervliet en co. hol!!
De enkele honderden stakers waren er inderdaad enkele duizenden !

++++++++++++++++++++++++++ ++++++++++++++++++++++++++++++

Enkele bedenkingen.

Uit deze staking zijn een aantal besluiten te trekken:

1. Het grote probleem in Antwerpen was: hoe krijgen we de haven lam?
De verdeling van het kontingent in "vaste" en "losse" dokwerkers, maakte deze taak bijzonder moeilijk.
De staking onder de dokwerkers die bijna alle dagen naar het kot komen, was vanaf de tweede dag algemeen. Door de rijkswachtbezetting was deze groep afgesloten van de "vaste" mannen, waarvan een deel voortwerkte.
Ook het kaderpersoneel (ploegbazen, ceelbazen), dat voortdurend uitgebreid wordt, stond opgesplitst van de havenarbeiders en speelde de ganse staking als rat.

Daarbij wil het havenpatronaat en de vakbondsleiding alle havenarbeiders in vast dienstverband dwingen. Op die wijze zal het kontingent van 12 000 dokwerkers uiteenvallen in een honderdtal machteloze groepjes volgens de grootte van de havenbedrijven.
De dokwerkers staan voor de taak om het kontingent van 12 000 man, dat men wil verdelen en machteloos maken, terug aaneen te sluiten tot een sterk blok!

2. De vakbondsapparaten zijn kapitalistische instellingen geworden die op de eerste plaats hun eigen belangen verdedigen. Aangezien deze belangen gediend zijn met het voortbestaan en goed funktioneren van de kapitalistiese klassemaatschappij, keren de vakbonden zich tegen de arbeiders.
Het is verkeerd van te zeggen; de vakbonden verdedigen ons belangen niet meer! De waarheid is; de vakbondsapparaten verdedigen hun eigen belangen, en komen hierdoor in botsing met de arbeiders. De vakbondsleiders stellen dan ook alles in het werk om de strijd van de arbeiders te breken; de burgemeester de opdracht geven het samenscholingsverbod af te kondigen, het ronselen van ratten, het vervalsen van cijfers....

3. Een havenstaking is een heel bijzondere staking. De Antwerpse haven is op dit ogenblik het hart van het ekonomisch leven in België. Het grootste deel van de grondstoffen voor de industrie komt langs de havens, alsook de uitvoer naar de overzeese gebieden.
Bij een havenstaking treden dan ook grote, voor ons onbekende, kapitalistische machten in het strijdperk. De Kamer van Koophandel, alle kapitalistische machtsblokken, zoals de Société Générale, Brufina, Kredietbank.., de grote ondernemingen springen de havenpatroons ter hulp. Aldra worden stadsbestuur, regering en politiemacht opgetrommeld om de staking te breken.

Een eenvoudige staking voor loonsopslag of betere arbeidsomstandigheden, ontwikkelt op die wijze spoedig tot een klassegevecht tegen het georganiseerd kapitaal.
Het is dan ook duidelijk dat een havenstaking niet enkel voor en door de havenarbeiders gestreden wordt, maar dat alle arbeiders deze strijd dienen te ondersteunen!

4. Deze moedige 8-weken staking bewijst dat er onder de havenarbeiders een grote groep mannen bestaat die bereid zijn hard te strijden.
8-weken lang hebben honderden dokwerkers alle bedrog, leugens en geweld weerstaan.
Deze groep moet zich kunnen aaneensmeden om in de toekomst de strijd aan de haven verder te zetten. Alle vroegere gevoelens van onmacht en moedeloosheid zijn nu uit den boze, door het levend bewijs van macht en eensgezindheid dat nu geleverd wordt.
We moeten opletten: vakbondsleiders en havenpatronaat zullen alles in het werk stellen om de oude toestand terug in het leven te roepen.!

5. Deze harde arbeidersstrijd heeft aan alle arbeiders nog eens duidelijk getoond dat zij in de bestaande kapitalistische maatschappij géén rechten bezitten.
"Stakingsrecht" hebben we niet. Wij hebben het enkel als wij het nemen, dit wil zeggen: wanneer we weigeren nog langer te werken onder de bestaande voorwaarden, wanneer wij staken!

Al vlug treden dan alle zogezegde "neutrale" instellingen in werking: de overheid (regering en stadsbestuur), zet de ordehandhavers (politie en rijkswacht en het gerecht) in tegen de stakers. De dagbladen wedijveren om de meeste leugens en vervalsingen.
Radio en TV ziften het nieuws volgens de bevelen van de overheid.

Op welk recht kunnen de stakende arbeiders beroep doen? Is er een ander recht dan hun eigen macht tegen de macht van het kapitaal?
Alles wat in onze maatschappij genoemd wordt als "recht", "neutraal", "gemeenschappelijk belang", is in feite niets anders dan een weggemoffelde bescherming van de bestaande heersers: de kapitaalbezitters en hun medeplichtigen.!

De arbeidersklasse kan hiertegen slechts haar eigen klasse-macht zetten, met als doel: de vernietiging van de bestaande klasseverhoudingen en de opbouw van een maatschappij, geregeld volgens de belangen van de werkende mensheid!

Wij dokwerkers zetten de strijd voort tijdens het werk !

- WERK VEILIG.

- WERK TRAAG.

Wij moeten het zelf doen !

VORM PLOEGEN OM AKTIES TE VOEREN.

WIJ ZULLEN OVERWINNEN !!!

8 weken staking heeft onze macht getoond.

ver. uitg. G. Jennes , Broekstraat 2, Herselt

Na de staking !

De strijdwil van de stakers was niet gebroken, ook al werd de staking beëindigd.
De eerste aanwervingen verliepen woelig. Op dinsdag 5-6 werd om 1 uur niemand aangeworven. De ploegbazen werden uitgejouwd en de stakingsliederen steeds opnieuw gezongen. Ook 's anderendaags ging de aanwerving van 1 uur niet door. Pas om 2 uur nam een groep havenarbeiders werk aan.

"Arbeidersmacht Antwerpse Haven" riep de havenarbeiders in een manifest (dinsdag 5-6) op om het hoofd rechtop te houden en voortaan slow-on te werken. (zie bijvoegsel).

Het stakingskomitee kondigde aan dat het zou blijven bestaan, om voor de gestelde eisen voort te strijden. Het noemde de staking historisch omdat nu het probleem van inspraak in de vakbonden scherp gesteld was. Het gaf echter geen preciese richtlijnen op welke manier de strijd zou voortgezet worden.

Amada sprak van een nederlaag waarbij alle schuld op de KP-leiders geschoven werd. Hun oplossing is de opbouw van de nieuwe (en nu "de echte") kommunistische partij.

De havenarbeiders hervatten in de loop van de week langzaam aan het werk. Vooral langzaam. Ploegen die voor de staking 300 ton draaiden, bleven nu dikwijls onder de 100 ton. Alle veiligheidsnormen werden stipt nageleefd. Er gebeurden bijna geen ongevallen. Op sommige kaaien kwam de ploeg al zingend en met gebalde vuist aan.

Al vlug gaven de stouwers extra toeslagen op het loon (soms tot 500 fr /dag), om de dokwerkers te bewegen wat vlugger te werken. Een toeslag van 100 fr per shift is bijna normaal geworden. Blijkbaar stoort het havenpatronaat zich niet aan een wijziging van de KAO als het dit nodig vindt !
De bedoeling van het havenpatronaat is de toestand aan de haven weer te krijgen zoals voor de staking: een hoog werkritme, dat alle gezondheids- en veiligheidsnormen over het hoofd ziet.

Ook de vakbondsleiding blijft niet stil zitten. Zij keren een premie van 3000 fr (een zogezegde overbruggingsppremie) aan al hun leden uit.
De ratten en de leden die geen havenarbeiders zijn (wakers....)kregen deze premie ook. Aan de ratten werd deze premie gegeven als bibbergeld!
Dit was voor de stakers een slag in het gezicht, want deze premie was meer een beloningspremie voor de ratten dan een steun aan de stakers.
Om de ontevredenheid over de vakbonden bij de stakers enigszins te sussen, werd er gezorgd dat de bijdragen voor de RMZ in orde kwamen.

De strijd op de kaaien duurde onverminderd voort. De slow-on en stiptheidsakties namen van dag tot dag toe in kracht. Het havenpatronaat jammerde. De havenarbeiders hadden een gevoelige plek in het sisteem gevonden: het werkritme. Zonder loonverlies kunnen ze op die wijze de strijd volhouden en het patronaat op de knieën krijgen. Het ongevallen-cijfer valt als een steen naar omlaag; het werk verloopt op een rustige en kameraadschappelijke manier.
Deze strijdvorm heeft alleen voordelen voor de havenarbeiders, en treft het havenpatronaat recht in het hart van zijn onbevredigde winsthonger !

Spoedig werd dan ook een groep van 300 havenarbeiders voor de sanktie-komissie geroepen, op beschuldiging van werkweigering, sabotage enz... Deze komissie is paritair samengesteld (meestal 2 patroonsafgevaardigden en 2 sindikale afgevaardigden, een vrederechter als voorzitter).
De meeste havenarbeiders kregen een vermaning, maar 3 havenarbeiders werden gestraft (voor een periode werd hun de bestaanszekerheid ontnomen).
De dokwerkers reageerden fel op dit vonnis. Bijna was er een 24-uren staking losgebarsten. Door dit wakker optreden van de havenarbeiders werden geen straffen meer uitgesproken.

De verlofperiode begon. Aan de haven gaan de dokwerkers om beurten (de meesten van juni tot september) in verlof. Hierdoor zwakte de veiligheidsaktie af. Ook liet een groep dokwerkers zich vangen aan de aalmoes toeslagen die de stouwers nu geven.
Toch is de toestand van voor de staking niet hersteld: er wordt nog trager gewerkt - de bazen kruipen nog - de dokwerkers hebben nog altijd iets te zeggen ... als ze willen !

Deze eensgezindheid is een doorn in het oog van het verenigd front van patronaat, vakbondsleiding en regering. Ze kwamen met een schandalig verdelingsmaneuver voor de dag. Het betreft het fameuze dopgeld.

De vakbonden lieten geruchten rondgaan dat er in hun lokalen formulieren lagen die door de dokwerkers konden ingevuld worden. Hierdoor zouden ze de werkloosheidsvergoeding ontvangen voor de gestaakte dagen, indien ze verklaarden niet deelgenomen te hebben aan het konflikt !!
Ongeveer 2400 havenarbeiders vulden dit formulier in. Dan begon het spelletje. De ene havenarbeider kreeg een brief waarin stond dat hij niets kreeg, de ander kreeg wel iets; er werd gesproken van 12000 en 16000 fr.
Niemand weet hoe of waarom de een wel en de ander niet vergoed wordt.
Er werd gesproken van 16 dagen die men onder de staking diende gewerkt te hebben, om iets te krijgen. Niemand weet het precies.
Uit goede bron vernomen we dat 1400 aanvragen afgewezen zijn, 300 havenarbeiders een vergoeding ontvingen, en een 700 gevallen in "beraad" gehouden worden.

Er ontstond hierdoor een grote verwarring onder de havenarbeiders (wa t natuurlijk de bedoeling was), die nog altijd niet opgelost is.
Meer en meer gaan er stemmen op dat men zich door die paar onnozele franken niet mag laten verdelen.
Een groep stakers heeft die brief ook nooit ingevuld.
Voor hen is : staking is staking, en geen werkloosheid !

En zo is het. Als men de staking wil vergoeden moet er stakersgeld komen, geen werkloosheidsvergoeding !

september 1973.

oooooooooooooooooooooo oooooooooooooooooooooooooo

III. BEMERKINGEN ROND DE STAKING !

++++++++++++++++++++++++++++++++++++

A. Het stakingskomitee.

Het probleem van de organisatie van de staking werd de eerste week op het achterplan verschoven door de dringende noodzaak om de haven stil te leggen. Reeds op dinsdag 10 april werd tot de vorming van een stakingskomitee opgeroepen, door de groep "Arbeidersmacht Antwerpse Haven", die de dokwerkers echter volledig vrij wenste te laten in hun beslissingen. De wil en de overtuiging om een stakingskomitee op te richten was duidelijk aanwezig onder de havenarbeiders.

Op woensdagmiddag 11 april kwamen 5 dokwerkers van de Kommunistische Partij bijeen. Dezelfde middag werden een aantal havenarbeiders verzocht zich bij hen aan te sluiten. Het stakingskomitee was gevormd.
Toen over de zaal beslist werd, kon de KP zijn wil doordrijven om club "Jef van Extergem" te kiezen, ondanks andere voorstellen en tegenwerpingen van sommige dokwerkers.
Op de eerste bijeenkomst van het stakerskomitee waren er reeds drie havenarbeiders die zich terug trokken, omdat volgens hen alles in handen van de KP zat. In de loop van de staking hebben nog meerdere dokwerkers om deze reden het stakingskomitee verlaten, wat normaal gezien verkeerd kan genoemd worden. Zodoende kreeg de KP alle troeven in handen.

Het aantal leden van het stakingskomitee bleef beperkt tot een 25-tal havenarbeiders. De bijeenkomsten waren gesloten, dit wil zeggen: enkel voor leden van het stakingskomitee, andere havenarbeiders konden de bijeenkomsten niet bijwonen. (Frans Van Den Branden, federatie-voorzitter van de KP-Antwerpen, was dikwijls aanwezig, en zoniet dan waren de ordewoorden toch van hem.)
Alles werd samengebracht in de KP-club "Jef van Extergem" op het St.-Jansplein. Vandaar de sterke KP-invloed in het komitee, waarvan het zich nooit heeft kunnen losmaken.
"De Kommunistische Partij heeft de touwtjes in handen achter de schermen!", zei een dokwerker die tot het stakingskomitee behoorde.

Vandaar het grootste gebrek van het stakingskomitee: het heeft geen onafhankelijke koers gevaren, en heeft op die wijze nooit de steun van alle havenarbeiders kunnen krijgen. Het stakingskomitee heeft geen duidelijke richtlijnen of inzichten in het gebeuren aan de stakers meegedeeld. Het was geen levend komitee, dat voorop ging in de strijd, de havenarbeiders aanmoedigde, de problemen klaar en open naarvoor bracht, de nederlagen en successen grondig onderzocht, de mogelijkheden van alle kanten benaderde enz...

Het is duidelijk dat dit komitee opgericht was om te vermijden dat een werkelijk zelfstandig havenarbeiderskomitee zou groeien.

Daarom werd het ledental zo klein mogelijk gehouden. Op bepaalde ogenblikken telde het komitee slechts 12 leden. Dit om alles in KP handen te behouden om alzo deze dokwerkers te kunnen overhalen om KP-lid te worden, die dan verder zouden dienen om te knikken en hun stem uit te brengen ten voordele van de KP. Kerschaever (KP-lid) werd naar voor geschoven als "stakingsleider".

Veel van deze gebreken zijn te wijten aan de manier waarop het stakingskomitee tot stand kwam, en aan de politiek van hen die de touwtjes in handen hielden achter de schermen.
De politiek die door het stakingskomitee gevolgd werd, was duidelijk de politiek van de KP, bijvoorbeeld, de houding tegenover de sindikaten.
Terwijl het bestaan van een komitee op zichzelf, reeds voldoende aantoont dat de vakbonden afgedaan hebben als strijdorganisatie, bleef het stakingskomitee de vakbonden achternalopen, opdat zij "hun verantwoordelijkheid zouden opnemen". Dit tot de laatste dag van de staking en zelfs daarna...

De schandaligste maneuvers van de vakbondsleiders werden op die manier weggemoffeld. Aan de stakers werd de valse hoop voorgespiegeld, dat de sindikale leiders wel eens over de brug zouden komen. Verschillende keren werd gezegd dat "het nu de laatste keer was dat naar de vakbonden werd gegaan!", maar telkens opnieuw gingen leden van het stakingskomitee bij de bonden aanbellen.

Er werd de hele staking lang "druk" uitgeoefend op de vakbondsleiders. "Vervliet buiten!", maar is dit wel een oplossing? Op geen enkel ogenblik zijn de korrupte strukturen van de vakbonden blootgelegd, de nutteloosheid van piramide-vakbonden voor de arbeidersstrijd werd niet uiteengezet. Nooit werd er gewerkt in de richting van zelfstandige, eigen woordvoerders van de dokwerkers.
Is dit alles gebeurd uit schrik dat de dokwerkers zelf te bewust en te zelfstandig zouden worden.??.

Ook in de akties (de betogingen in de stad, lamleggen van de haven) ging het stakingskomitee niet voorop. Zij zorgden vooral voor het "kalm en waardig" verloop waarmee de havenarbeiders en de staking niet altijd gediend waren. Let wel: we verdedigen hier in geen geval AMADA, die met zijn lofredes aan het geweld dikwijls het tegenovergesteld effekt bereikte. Wel hebben we gezien dat de dokwerkers soms zelf in aktie kwamen en hierbij tegengewerkt werden door leden van het stakerskomitee.

Ook bij het organiseren van de solidariteit is het stakingskomitee niet voorop gegaan. Andere groepen, zoals Groot Arbeiderskomitee, de Progressieve Scheepsherstellers, Ral, Amada, zijn hier mee begonnen.

Toch heeft het ontstaan en bestaan van een stakerskomitee grote gevolgen. Het is nu voor iedereen duidelijk dat de vakbonden afgedaan hebben als strijdorganisatie voor de arbeidersklasse.

Dit eerste stakingskomitee sinds vele jaren aan de haven is maar een begin; een eerste poging met al zijn gebreken en maneuvers achter de schermen.

De arbeiders zijn op zoek naar nieuwe organisatievormen om hun strijd te voeren. Opvallend is daarbij dat zij geen politieke partijen meer aanvaarden als hun leiders, maar enkel nog vertrouwen stellen in komitees van hun eigen werkmakkers.
De komende jaren zal de arbeiders aanzetten verder in die richting te werken.!

oooooooooooooooooooooo oooooooooooooooooooooo

B. De rol van de Kommunistische Partij (KP).

De Kommunistische Partij van België beroept zich op de Sovjet-Unie als hun socialistisch model. Onmiddelijk na de Tweede Wereldoorlog (de jaren '45-'51) hebben de kommunisten een belangrijke rol gespeeld in de meeste stakingen aan de haven. De KP geeft een partijblad uit voor de havenarbeiders ("De Dokwerker"), waarin de laatste jaren weinig ophefmakend nieuws is verschenen.
Dit blad verdedigt vooral de KP-politiek. Zonder al te diep in te gaan op deze politiek kunnen we de volgende punten vermelden:

1. Hun houding tegenover de kapitalistische maatschappij.

De KP is een verkiezingspartij geworden. Dit wil zeggen: het is een instelling die er met alle mogelijke middelen naar streeft stemmen te behalen om op die manier een vinger in de pap te hebben.
Zoals alle andere partijen wil de KP dus zijn eigen macht en belangen uitbreiden binnen de kapitalistiese machtsverhoudingen.
De arbeiders halen daar echter geen voordeel uit, want heel het verkiezingssisteem is erop gericht zand in de ogen van het volk te strooien. Het is gewoon kinderachtig van te geloven dat de heersende klasse (de kapitaalbezitters) wetten zouden maken die hun eigen macht aantasten.
Integendeel: iedere wet (en vooral het kiessisteem) is erop gericht de macht van de heersers te verstevigen en te bestendigen. De jarenlange ervaring van de arbeidersklasse bevestigt dit: iedere arbeiderspartij die zich in het kies-moeras waagt, verzinkt heel vlug tot over haar oren in korruptie en verraad (bv. de BSP).

De KP is een partij die de bestaande klasseverhoudingen aanvaardt, en binnen het kader van deze verhoudingen zijn politiek ontwikkelt. Het is dan ook duidelijk dat de KP de blik van de arbeiders bevangen houdt, zo BV. in de staking: aandringen bij de regering om in het konflikt te bemiddelen; naar Craybeckx lopen om hem te dwingen zijn taken op te nemen enz...
Dit is wat men in de volksmond noemt: " bij de duivel te biechte gaan".
Men gaat de hulp inroepen van personen en instellingen die ten dienste staan van de bezitters en havenbaronnen.
De KP heeft natuurlijk haar bedoelingen met deze taktiek: door de havenarbeiders te laten zien dat regering en stadsbestuur niets doen voor de stakers, wil de KP haar eigen kandidaten voor deze postjes naar voor schuiven!!

Voor de strijd van de havenarbeiders is heel dit politiek gekonkelfoes dat achter de schermen plaatsgreep, zeer remmend geweest. De KP heeft nooit een duidelijk inzicht aan de havenarbeiders meegegeven, maar hen altijd een valse hoop voorgespiegeld: de slechte leiders vervangen door betere (?) leiders!
De strijdwil van de stakers werd ingetoomd, om toch maar niet te raken aan de heilige instellingen van de kapitalistische maatschappij. Het ongeloof van de KP in de mogelijkheden en de offervaardigheid van de arbeiders, probeert iedere beweging de kop in te drukken.
Reeds voor de staking zaaide de KP gevoelens van onmacht en gelatenheid onder de dokwerkers:
"Met een dokwerker is niets te beginnen; - de mensen zijn te laks...", was voor de KP een dekmantel om haar eigen lakse houding weg te steken.

De havenarbeiders zijn echter helemaal niet laks; alléén zijn ze reeds zo slim geworden dat ze zich niet meer laten inspannen voor de wagen van één of andere politieke partij.!

2. De houding van de KP tegenover de vakbonden. is gewoonweg kruiperig te noemen.

Voor de Kommunistische Partij blijven de traditionele bonden " de georganiseerde arbeidersbeweging", die echter een tekort aan demokratie zou vertonen.
Zij voert dat ook een politiek van demokratisering van de vakbonden, wat voor hen betekent: er moet een andere leiding (zij bedoelen KP-leiding) komen die gehoor geeft aan de 'verzuchtingen van de arbeiders' !
Om dit doel te bereiken (KP-leden op postjes in de vakbond) speelt de KP een soort schaakspel in de vakbondsorganisaties en richt zij de strijd van de arbeiders naar dit doel.

De vakbondsleiders vrezen deze politiek helemaal niet, want ze zitten stevig en veilig in hun eigen bolwerken. In plaats van meer demokratie is er als maar meer diktatuur van de vakbondsleiders gekomen.

Dat de KP blijft voortdoen met sindikale oppositie kan ons geen barst schelen. Erger is wanneer de strijd en de aandacht van de arbeiders in dit spel betrokken wordt, want op die manier worden de arbeiders afgehouden van het zoeken naar nieuwe en eigen strijd- en organisatievormen.

In de staking is deze KP-politiek erg remmend geweest voor de strijd van de dokwerkers, omdat de KP zijn politiek doorvoerde langs het stakingskomitee. Hierdoor heeft het stakingskomitee nooit kunnen groeien naar een onafhankelijk strijdorgaan van alle stakers.

Tijdens de staking heeft de KP haar oude, slappe politiek verdergevoerd:
"Van Geyt interpelleert in het parlement, de KP verklaart zich solidair..."
Het bleef vooral bij woorden. We geven enkele voorbeelden:

-De Kommunistische Partij heeft haar uiterste best gedaan om de staking die in Gent begonnen was, én te beperken tot een 24-uren staking én tot Gent als een aktie voor meer sindikale demokratie.
Het is mede door het optreden van enkele havenarbeiders van "Arbeidersmacht Antwerpse haven" dat dit niet gelukt is.

-Het personeel van de sleepdiensten was in een loonkonflikt betrokken gedurende de havenstaking. De KP, die daar enkele militanten heeft, deed geen moeite om een solidariteit tussen dokwerkers en dit personeel te verwezenlijken. Nochtans was dit zeer belangrijk: hierdoor zou de haven rapper verlamd zijn.

-Tijdens de havenstaking hebben de dokwerkers van Le Havre een korte staking (eind april) gehad. Hoe komt het dat er geen solidariteitsbanden gelegd zijn, alhoewel veel franse dokwerkers aangesloten zijn bij de kommunistische vakbond, de CGT ?

-Tegen alle groepen en partijen die het met de KP niet eens waren, trok de partij van leer. Aan Amada-leden werd de toegang tot het club-lokaal ontzegd.
Toen het Groot Arbeiderskomitee de derde week van de staking zijn hulp kwam aanbieden, werd hierop niet ingegaan.
Doordat het stakingkomitee in de club "Jef van Extergem" bijeenkwam, moest iedereen die het stakingskomitee wilde bereiken als het waren de KP kontrole ondergaan. Deze kontrole gebeurde door bepaalde leden van het stakingskomitee, die tevens KP-leden waren, op een brutale manier!

ooooooooooooooooooooooooooo ooooooooooooooooooooooooooo

C. De rol van de andere groepen.

1. De RAL . (Revolutionaire Arbeiders-Liga.)

Deze groep is de Belgische afdeling van de IV de Internationale, gesticht door Trotsky als tegenhanger van de III de Internationale, die Moskou volgt en waartoe de KP behoort.

De Ral heeft weinig invloed gehad tijdens de staking. Hun bedoeling was vooral kontakten te leggen met een aantal dokwerkers, en hun politieke opvattingen kenbaar te maken.

De Ral gelooft nog in een demokratisering van de vakbonden en kan op die manier aansluiting vinden bij de KP-politiek.
Het doel van de Ral is een nieuwe politieke arbeiderspartij op te richten.
Zij verspreiden een weekblad "Rood", en manifesten onder de hoofding "Eenheid in de strijd".

2. Amada ("Alle Macht aan de Arbeiders")

Deze groep beroept zich op China (maoïsme), doch blijkt in de praktijk eerder stalinistisch te werken.
In de staking traden zij zeer hevig op. Langs sprekers en in manifesten gaven zij andere ordewoorden dan het stakerskomitee. Deze ordewoorden waren meestal vaag of onhaalbaar.
"Ze geven een uitleg waar zij zelf niets van begrijpen. Bij Amada had men tijdens de staking niet het minste besef van wat er wel moest en wat er niet moest gedaan worden. Hierdoor speelden zij de KP troeven in handen," zei een dokwerker die in de loop van de staking kontakt met Amada genomen had.

Amada streeft vooral naar de opbouw van een nieuwe KP (nu de échte). Deze Kommunistische Partij zou dan de arbeidersklasse moeten leiden in de gewapende revolutie en de vestiging van de diktatuur van het proletariaat.
Hun optreden in een staking wordt voornamelijk gezien als een middel om partijleden te werven.

Door hun optreden en hun gebrek aan inzicht in de werkelijke krachtsverhoudingen, hebben zij bijna alle simpathie van de havenarbeiders verloren.
In plaats van een gevaar te betekenen voor de KP, heeft Amada de KP in feite geholpen. De KP verfde iedere oppositie tegen haar politiek dood als Amada-praat, waarmee de meeste dokwerkers niet gediend waren.
Toen bv. na de staking een 24-uren aktie georganiseerd was tegen de sankties, door een 60-tal havenarbeiders, deed Amada dit mislukken door een openlijke oproep voor deze aktie. Let wel: aan de haven is een 24-uren aktie organiseren iets veel ingewikkelder dan in een omsloten bedrijf.

Amada geeft een 14-daags blad uit en manifesten onder de hoofding "Alle Macht aan de Arbeiders".

3. Arbeidersmacht Antwerpse Haven.

Deze groep is een onafhankelijk komitee, aangesloten bij het Groot Arbeiderskomitee.

Deze groep werkt sinds de zomer 1971 rond de haven van Antwerpen. Haar doel is vooral nuttige en juiste inlichtingen door te geven aan de havenarbeiders, en hen hierdoor aan te zetten zelf hun problemen ter hand te nemen.

Als belangrijke aktiviteit kunnen we vermelden:
-solidariteitskampagne met de Britse havenarbeiders (juli '72).
-de informatie en strijd ron de KAO en eindejaarspremie (december '72).
-de uitgave van de codex
-het overbrengen van de staking van Gent naar Antwerpen.
-het mede opgang brengen van de veiligheidsaktie, enz.

In de staking is de groep weinig op de voorgrond getreden, omdat zij ervan overtuigd zijn dat de havenarbeiders hun strijd zelfmoeten leiden. Samen met het Groot Arbeiderskomitee, heeft de groep een groot aantal solidariteits-akties op touw gezet.
Het optreden van het Groot Arbeiderskomitee beperkte zich hiertoe, maar is toch van die aard dat de dokwerkersstrijd een ruime weerklank vond bij de andere arbeiders.

Het Groot Arbeiderskomitee is de bundeling van een aantal zelfstandige (los van politieke partijen) arbeiders- en aktie-komitees; zo bijvoorbeeld, het oud stakerskomitee van de Vieille Montagne te Balen, de mijnwerkersgroep Vriendenkring Zwartberg Limburg, Het Alarmkomitee van St.-Niklaas enz.
Het Grootarbeiderskomitee steunt de arbeiders in hun strijd door solidariteitsakties, neemt zelf initiatieven (BV. Lip-arbeiders naar België vragen), helpt andere onafhankelijke komitees.
Het is een zoeken naar nieuwe strijd- en organisatievormen van de arbeidersklasse.!

4. Het vrouwenkomitee.

Dit komitee van dokwerkersvrouwen is vooral tot stand gekomen met de hulp van Frans Wuytack. Toen de dokwerkers alle bewegingsvrijheid ontnomen was, gingen de vrouwen nog betogen. Op bepaalde bijeenkomsten waren er 150 vrouwen aanwezig.
Het stakerskomitee (onder invloed van de KP) heeft nooit met het vrouwenkomitee over de baan gekunnen, omdat het zogezegd een komitee van Amada was. In het begin was dit niet zo. Door de KP buitengezet, hebben enkele vrouwen zich wel tot Amada gewend.
Het vrouwenkomitee bestaat nu alleen nog uit deze 3 leden van Amada. De politiek van het komitee is die van Amada geworden. Het heeft dan ook iedere zin van bestaan verloren!

oooooooooooooooooooooooooooooo oooooooooooooooooooooooooooooo

D. De rol van de sindikaten in de staking.

In de havenstaking zijn de vakbonden zeer aktief opgetreden. Niet aan de kant van de stakers, maar achter de schermen en openlijk, hand in hand met het patronaat en de regering. Het is de derde schakel van het verenigd front van kapitaal-regering-vakbonden , waartegen de arbeiders vochten.

De eerste week van de staking drong de vakbondsleiding bij de burgemeester aan op een politie-bezetting van de haven. Op de vakbondslokalen werden de ratten geronseld. Alles werd in het werk gesteld om het stakersfront Gent-Antwerpen te verdelen.
Na de staking ondernemen de vakbonden pogingen om de strijdwil te breken, en hun onbeperkte diktatuur over de arbeiders te herstellen.

Al deze maneuvers steken ze weg achter hun gegeven woord in de KAO.
Laten we daarom eens dieper ingaan op het wezen en de betekenis van de KAO (Kollektieve Arbeidsovereenkomst).

De KAO is een overeenkomst tussen patroons en vakbondsorganisaties, waarin de lonen en werkomstandigheden voor de arbeiders van een bedrijf of bedrijfstak worden vastgelegd. De duurtijd van deze overeenkomst is meestal 1, 2 of 3 jaar. Gedurende deze periode verbinden de vakbondsleiders zich ertoe geen nieuwe eisen te stellen, of geen eisen van de arbeiders te steunen. Hiervoor worden de vakbonden meestal beloond onder de vorm van een som geld (aan de haven krijgen ze 28% van de eindejaarspremie van alle havenarbeiders)!
Wat is nu de werkelijke betekenis hiervan?

1. Patroons en vakbonden sluiten een kontrakt waardoor alle arbeiders van het bedrijf gebonden zijn. In de grond van de zaak is dit ONWETTELIJK ! Niemand kan een ander persoon binden door een kontrakt, tenzij die persoon zelf ! Aan de haven heeft geen enkele havenarbeider zich uitgesproken over de KAO, want hij kende er zelfs de inhoud niet van.

Deze onwettelijkheid hebben patroons-vakbonden-regering willen opvangen door een wet, namelijk de wet van 5 december 1968. Daar schrijft men eenvoudig dat de KAO bindend is voor "alle werknemers van een gebonden werkgever.". Dit betekent dus dat de patroons de arbeiders een kollektieve overeenkomst opleggen !

Aan de haven wordt dit nog verzwaard door een valsheid in geschriften. De KAO is nooit volledig gepubliceerd voor de havenarbeiders, maar vervalst voorgesteld. De gedeelten over de eindejaarspremie waarbij aan de sindikaten 28% van deze premie wordt toegekend zijn gewoon weggelaten.

Ge ziet het: de wet heeft twee gezichten. Het is een dwang en onderdrukking voor het volk, en terzelfdertijd is het een middel in handen van de bezitters om hun wil op te leggen.

De wet bevat rechten en plichten, maar de rechten zijn voor de burgerij en de plichten voor de arbeidersklasse.
De kapitalistische wettelijkheid is een doolhof waarin de arbeiders gestrikt worden. De grote dieven worden door de wet beschermd, de kruimeldieven kunnen boeten !

Laat u nooit wijsmaken dat de arbeidersklasse rechten kan verwerven in deze maatschappij-vorm waarin we leven. De macht kan niet gedeeld worden; het is het één of het ander: ofwel hebben de kapitaal-bezitters de macht, ofwel hebben de werkende mensen de macht.!

2. Waarom sluiten patroons de KAO af ?

In de huidige ontwikkeling van de kapitalistische overleg-ekonomie is de planning een sleutelpositie gaan innemen. Door middel van deze plannen wordt de hoogst mogelijke winst bereikt.
Maar om een goed plan op te stellen (en om dus de hoogst mogelijke winst te bereiken), moet het kapitaal zijn kosten kunnen schatten op voorhand.
Door middel van de KAO worden de loonkosten voor een periode vastgelegd.
Daarom hechten de patroons en de vakbondsleiders zoveel belang aan de kollektieve arbeidsovereenkomsten: het stelt hen in staat de hoogst mogelijke winst binnen te halen !

3. Wat betekent de "sociale vrede" in de KAO ?

Bijna elke kollektieve arbeidsovereenkomst sluit met een zin over de sociale vrede. Zo voor de haven:

"Tijdens deze periode (van de KAO) zullen de sindikale organisaties geen "nieuwe eisen stellen en zal de sociale vrede aan de haven van Antwerpen "verzekerd blijven."

Patroons en vakbondsleiders beschermen hun eigen plannenmakerij door een stakingsverbod op te leggen.
Dit stakingsverbod wordt vastgelegd door de wet van 5 december 1968.
Daarin staat dat geen enkele staking of konflikt mag plaatsvinden gedurende de looptijd van de KAO; De openbare macht (rijkswacht, politie) wordt opgedragen de KAO te doen naleven. Dit wil zeggen dat bij iedere "spontane" staking onmiddelijk de huurlingentroepen worden ingeschakeld.

Waarom men zoveel belang hecht aan deze "sociale vrede" of stakingsverbod is duidelijk:

-de plannenmakerij van het kapitaal kan ongestoord verder gaan.

-de arbeiders verliezen hun enige wapen waarover ze beschikken: de direkte of onverwachte aktie en staking,

-de arbeiders worden gedwee ingeschakeld in de kapitalistische maatschappij.

Nooit of nooit, onder geen enkele voorwaarde of reden, is een stakingsverbod aanvaardbaar voor de arbeidersklasse. Dit verbod kan maar op één manier doorbroken worden: door de staking zelf, door de klassenstrijd zelf !

oooooooooooooooooooooooo oooooooooooooooooooooooo

De rol van de vakbonden komt door heel die KAO-zaak duidelijkaan het licht. De vakbonden zijn monsterachtige instellingen geworden die op de eerste plaats hun eigen belangen verdedigen, hun eigen geld- en machtshonger bevredigen !
Hun belangrijkste funktie is het leveren van goedkope en gedweeë arbeidskrachten aan het kapitaal.
Hiervoor worden zij dan ook rijkelijk beloond.

Om de arbeiders in hun organisaties te dwingen bestaan er allerlei vormen van verplicht sindikalisme!
De vakbonden zijn de vurigste aanhangers van het planmatig staatskapitalisme, en komen daardoor soms in botsing met de belangen van de privé-kapitalisten. Als het erop aan komt de arbeiders onder de knoet te houden, sluiten de bonden zich echter vlug aan in het verenigd front van patronaat-regering-vakbonden.

We horen soms zeggen: "Maar de vakbonden zijn er nodig!"
Dan vragen wij: "Waarom?"

De vakbonden zijn er inderdaad nodig om de politie en rijkswacht op onze nek te sturen en op die manier de goede gang van zaken in de kapitalistische maatschappij te bewaren.
Waarom vinden sommige arbeiders de vakbonden noodzakelijk?

Voor de overgrote meerderheid is de vakbond een soort verzekeringskas. Ge kunt er uw dop ontvangen, feestdagen gaan afhalen, enz... Voor kleine gevalletjes (zoals de groene briefjes) zorgt het vakbondsapparaat.
Maar als een dokwerker wat te veel vraagt of té hard op zijn punt staat, wordt hij gewoon buitengegooid.
Als ge een délégé belt komt hij ofwel te laat , ofwel niet, ofwel gaat hij eerst bij de baas.

Daarbij zijn een groot deel arbeiders nog gevoelsmatig aan de sindikaten gehecht, wat nu door de korrupte vakbondsleiders gewetenloos wordt uitgebuit.
Vroeger hebben de sindikaten veel gedaan, omdat in die tijd de sindikaten ook de arbeiders waren. Maar vroeger is voorbij.
Juist voor de laatste wereldoorlog zei een dokwerkers-vakbondsmilitant (Houten Marus, één van de stichters van de bond "Willen is Kunnen"):
"In mijne tijd was de vakbond een offer; nu is het een goed betaald postje!"

Dit goed betaald postje verdedigen de vakbondsbestendigen. Daarom maken ze zichzelf noodzakelijk! Jarenlang hebben ze de arbeiders versleten voor dom, en alles uit de handen van de arbeiders genomen.
Hierdoor kregen de arbeiders natuurlijk het gevoel dat de vakbonden onmisbaar zijn.

Daarbij weet iedere arbeider goed dat de arbeiders maar sterk staan als ze één groot blok vormen. Ook dit juist solidariteitsgevoel benut het vakbondsapparaat door zichzelf voor te doen als de enige ware arbeidersorganisatie. Niets is minder waar !
Voor de arbeidersstrijd betekenen de vakbonden enkel een belemmering, omdat zij hun eigen belangen verdedigen tegen die van de arbeiders, en omdat zij de arbeiders ervan weerhouden te zoeken naar eigen, strijdbare klasseorganisaties.

Een vijand die zich voor vriend uitgeeft is altijd veel gevaarlijker dan een openlijke vijand. Daarom kameraden sluit u meer aaneen om de Intersyndikale, de kapitaal- en machtsbezitters, met hun lage huichelarij te bestrijden tot als we ze vernietigd hebben.

++++++++++++++++++++++++++ ++++++++++++++++++++++++++

E.De repressie in de staking.

Een zeer belangrijk element in het verloop van de staking was het optreden van politie- en rijkswachthordes. Omdat de bewuste strijdwil van de dokwerkers niet kon gebroken worden met listen, werd het brutale geweld ingeschakeld.

- Een samenscholingsverbod werd uitgevaardigd, en de haven potdicht afgesloten door politie en rijkswacht. Zoniet zou de haven totaal lam gelegen hebben de tweede week van de staking.

- Politie beschermde de vakbondslokalen, en begeleidde iedere betoging. De rijkswacht was steeds in de buurt en in de lucht (helikopters).
Op dinsdag 15 mei werden de stakers in een val gelokt en door politie en rijkswacht afgeslagen.

- Betogingen werden vanaf 14 mei totaal verboden; het aanwervingslokaal werd door de politie afgezet als een concentratiekamp. En dit in een "vrijen demokratisch land" waar men op "vrije" meningsuiting zo gesteld is.!

- Wie manifesten uitdeelde of protesteerde tegen het brutale rijkswachtoptreden werd gewoon opgepakt en voor enkele uren vastgehouden. Dit noemt men "vrije meningsuiting"!

- Bij een betoging voor de BTB-lokalen op de Paardemarkt sloeg de politie op enkele vrouwen, zonder dat daar een reden voor was. De vrouwen wilden alleen een petitie afgeven.
Wie zich te weer stelt tegen de slagen, wordt vervolgd voor "slagen en verwondingen" aan de politie !

Deze geweldige machtsontplooiing is de voortzetting van de politiek, gevoerd door het kapitaal. Wanneer zijn macht in gevaar komt, is het kapitaal bereid alle middelen in te schakelen (bv. Chili).

Tijdens de havenstaking deden ze zo vlug beroep op hun huurlingenbenden omdat ze bang waren dat de haven helemaal lam zou liggen.
De haven van Antwerpen is een heel belangrijke schakel in het ekonomisch leven van België . Ligt de haven stil, dan zullen al vlug heel wat bedrijven moeilijkheden ondervinden om aan grondstoffen te geraken en om hun afgewerkte produkten af te voeren.

Hierdoor komt het dat in een havenstaking niet enkel de havenbaronnen, maar ook nog veel grotere kapitaalsblokken (die de regering bevelen) op de proppen komen. Daardoor worden alle machtsmiddelen aangewend: politie, rijkswacht en gerecht, valse berichtgeving, uithongeringspolitiek enz....

Het Belgisch kapitaal heeft er veel voor over om de macht van de havenarbeiders te ondermijnen en te breken.
Maar dit betekent ook dat de havenarbeiders over een uitzonderlijk grote en belangrijke macht beschikken wanneer ze een aaneengesloten blok vormen.

Ze beheersen dan één van de belangrijkste knooppunten van het ekonomisch leven van België !!

Het optreden van de gewapende machten in de havenstaking moet ook in een ruimer kader gezien worden. De laatste jaren zijn er veel "spontane" stakingen losgebroken.
De oorzaken van deze stakingen zijn terug te vinden in de stelselmatige afbraak van de verworven rechten van de arbeiders (uitholling van de koopkracht door prijsstijgingen, blokkering van de sociale voorzieningen, enz.).

De laatste jaren is er heel wat onrust in de kapitalistiese landen, omdat het oude machtsoverwicht van de Verenigde Staten verstoord wordt door nieuw opkomende machten: Japan en West-Europa. In de onderlinge strijd tussen deze machtsblokken zoekt ieder land zo sterk mogelijk te staan.
Daarom wordt het levensnivo van de arbeiders naar beneden gedrukt.
De arbeidersklasse van West-Europa is hierdoor in beweging gekomen: stakingen, bedrijfsbezettingen, manifestaties .. volgen mekaar zeer snel op !

De vakbonden blijken niet meer in staat te zijn de ontevredenheid van de arbeidersklasse in bedwang te houden. Nieuwe arbeidersorganisaties en linkse groepen ontstaan. Het kapitaal heeft daarom overal in West-Europa de onderdrukking verscherpt.

In België kennen we vooral het fameuze wetsvoorstel "Vranckx" dat vooral tot doel heeft "spontane stakingen" de kop in te drukken en arbeiderskomitees en linkse groepen te verbieden.!

Naast het ekonomisch belang van de haven, is deze algemene toenemende onderdrukking de belangrijkste reden van het snel en brutaal optreden van de huurlingentroepen van het kapitaal: de "wacht der rijken" of rijkswacht !

++++++++++++++++++++++++++++++ ++++++++++++++++++++++++++

DE HAVEN DRAAIT WEER TERUG OP VOLLE TOEREN.

DONDERDAG 2 AUG.

Arbeidsongeval in Antwerpse haven

De 27-jarige Frans Caluwé, Minister Schollaertstraat 59 te Merksem, geraakte op nr. 206 van de Antwerpse dokken bij het lossen van bomen geklemd tussen twee boomstammen. Hij liep daarbij een breuk op van rechterhand en voorarm en moest door het reanimatiecentrum op nr. 338 overgebracht worden voor opname in de OLV Middelareskliniek te Deurne.

MAANDAG 20 AUG.

Rijdende kraan veroorzaakte zwaar ongeluk te Antwerpen

Op nr. 336 van de Antwerpse dokken deed zich vrijdagnamiddag een zwaar ongeval voor toen de 62-jarige Jan Thyssen, Klein Heiken 22 te Ekeren, bij de achterwaartse beweging van een rijdende kraan beide voeten werd afgereden. De ongelukkige werd door het R.K. Haven overgebracht naar de O.L.V.-Middelareskliniek te Deurne-Zuid.

ANTWERPEN: 22 AUG.

werkongeval

Om 14 u deed zich aan 249 der dokken een werkongeval voor. Marcel Van Mol (41), Meikeuwen 93 te Berlaar, werd aan hoofd en schouders gewond. Hij werd in het ziekenhuis aan de Kipdorpvest opgenomen.

DONDERDAG 9 AUG.

Arbeidsongeval in Antwerpse haven

Bij het laden van ijzeren platen op nr. 116 der dokken te Antwerpen werd de 50-jarige Antonius Antonissen, Florastraat 5, Deurne, door een stuk hout op het hoofd getroffen. Hij liep daarbij een hersenschudding op en diende door het R. K. Haven voor opneming naar de kliniek van Kipdorpvest overgebracht te worden.

MAANDAG 20 AUG.

Havenarbeider zwaar gewond te Antwerpen

Aan boord van het m/s Ingi, gemeerd op nr. 117 in de Antwerpse haven, werd de 48-jarige arbeider Olivier Van Mele, Dommelstraat 50 te Waasmunster, vrijdag bij ladingswerken door een vallende hijs halen getroffen. De ongelukkige werden beide knieën gebroken en over gans het lichaam gekneusd. Hij moest door het R.K. Haven naar de kliniek van Kipdorpvest overgebracht worden.

MAANDAG 27 AUG.

Arbeidsongeval in Antwerpse haven

Bij het laden van auto's op nr 502 van de Antwerpse dokken werd de 26-jarige Marcel Schuddings Antwerpse Steenweg 40 te Burcht, vrijdagavond zo erg door uitlaatgassen bevangen dat hij, na een eerste verpleging in het reanimatiecentrum op nr 338 diende opgenomen te worden in de O.L.V Middelareskliniek te Deurne.

ZATERDAG 11 AUGUSTUS

Arbeidsongeval aan de Antwerpse haven

Op nr. 472 van de Antwerpse dokken liep de 56-jarige Raymond Spoerlants, Havanastraat 10 te Antwerpen, ernstige kneuzingen op aan de linkerenkel zodat hij voor opname door het RK Haven naar de kliniek van Kipdorpvest moest overgebracht worden.

ZATERDAG 25 AUG

Arbeidsongeval in de Antwerpse haven

Aan boord van de lichter «Morga» gemeerd op nr. 255 van de dokken werd de 54-jarige Hendrik Ruymbeek, Kouterstraat 60 te Vrasene, het slachtoffer van een arbeidsongeval. Hij moest door het RK Haven naar de kliniek van Kipdorpvest overgebracht worden met kneuzingen en schaafwonden aan het rechterbeen.

DONDERDAG 30 AUG

Arbeidsongeval aar Antwerpse haven

Bij herstellingswerken op de Socatra-kaaien op nr 232 van de dokken werd de Waalse arbeider Jos Ancaux, 41 jaar, Rue de Zone 75 te Marchienne-au-Pont, met de rechterhand gegrepen tussen een kraanarm. Hij werd overgebracht voor een heelkundige bewerking naar de Vasaliuskliniek te Brasschaat en later opgenomen in het reanimatiecentrum van het RK Haven op nr 142 van de dokken.

MAANDAG 13 AUG.

Zwaar arbeidsongeval aan boord van schip

In de nacht van vrijdag op zaterdag was aan boord van het m.s. «Scaldis» tussen de Boudewijn- en Van Cauwelaertsluizen de 33-jarige Paul De Cock, wonende Vooruitzichtstraat 1 te Borgerhout, het slachtoffer van een vrij ernstig arbeidsongeval. Met kneuzingen aan borst en ribben diende hij in het Stuivenbergziekenhuis te worden opgenomen.

WOENSDAG 29 AUG

Arbeidsongevallen in Antwerpse haven

— Op nr 127 van de Antwerpse dokken kreeg de 18-jarige Frank Wouters, Tulpstraat 36 te Antwerpen, tijdens het lossen van een lichter, een zak op het lijf. Hij werd daarbij verwond aan hoofd en hals en moest opgenomen worden in het reanimatiecentrum van het RK Haven op nr 142 van de dokken.

— Maandagnamiddag rond 14 u. werd de 43-jarige Arthur Qentelier, Van de Veldelaan 4 te Beveren-Waas, op nr 129 van de dokken, het slachtoffer van een arbeidsongeval. Hij diende met een breuk van het linkerscheenbeen en verwondingen aan rechterknie en voet opgenomen te worden in het reanimatiecentrum op nr 142.

KAMERADEN! VERSTERK HET VERZET TEGEN DEZE AANSLAGEN OP HET LEVEN VAN ARBEIDERS.

IV. DE STRIJD NA DE STAKING.

++++++++++++++++++++++++++++++

A. Aan de haven.

De strijdwil van de havenarbeiders was na de 8-wekenlange staking nog niet uitgeblust. Enkel noodgedwongen, door uithongering en brutale onderdrukking, gingen zij terug aan het werk.
De stakers zochten naar nieuwe vormen van verzet. Onder de dokwerkers leefde de gedachte van een slow-on aktie, die door Arbeidersmacht Antwerpse Haven, door middel van manifesten algemeen werd gemaakt.

Waarom was de slow-aktie de meest gepaste vorm van aktie na de staking?

- De meeste havenarbeiders waren akkoord met deze aktie.

- Deze aktie bood enkel voordelen aan de havenarbeiders: geen loonverlies, geen verlies van sociale uitkeringen (werkloosheidsvergoeding, persioen, verlofgeld, ziekte..)

- Men werkte veilig. De maanden dat de slow-aktie duurde was er geen enkel zwaar ongeval aan de haven. Dit is de belangrijkste overwinning van de slow-aktie, die hierdoor ook wel veiligheidsaktie wordt genoemd.
Toen deze aktie verslapte, in de vakantiemaanden, gebeurden er terug meer ongevallen. "Arbeidersmacht" hernieuwde zijn oproep.

- De kameraadschappelijke geest, de eensgezindheid van de stakers wordt erdoor versterkt.

- Men trof met deze aktie de patroons op de gevoelige plek: hun superwinsten werden geraakt.
Spoedig was het patronaat dan ook bereid extra loontoeslagen te geven aan de havenarbeiders. Zijn bedoeling is, om door middel van niet-vaste-toeslagen, de dokwerkers aan te zetten te werken zoals voor de staking. Wanneer alles terug 'normaal' zou zijn, worden deze toeslagen afgepakt. De meeste dokwerkers hebben zich door dit bloedgeld nog niet laten verleiden.

Deze slow- en veiligheidsaktie moet zeker verder gezet worden. Ze versterkt de eensgezindheid en strijdwil onder de havenarbeiders. De slow-aktie moet uitgebreid worden over de gehele haven. Het is op dit ogenblik de enige weg langwaar de dokwerkers zich terug kunnen bewust worden van de grote macht waarover ze beschikken.
Door een uitgebreide, volgehouden en steeds beter georganiseerde veiligheidsaktie, wordt de weg geëffend om de andere problemen aan te pakken.

Vooreerst is er het probleem van de woordvoerders der havenarbeiders. Op dit ogenblik gelden de verkocht vakbondsleiders als de enige vertegenwoordigers van de arbeiders. Er is geen enkele dokwerker (die niet uit de hand eet van van Vervliet en co) die de vakbonden nog beschouwt als hun woordvoerders.
Het stakingskomitee geraakt meer en meer in de greep van de KP (kommunistische partij), zodat ook dit spoedig aan de dokwerkers duidelijk zal worden.

Daarom zijn onafhankelijke, door de dokwerkers verkozen en afzetbare, woordvoerders noodzakelijk. Deze mensen zouden hiervoor niet betaald worden en gewoon tussen de kameraden blijven werken. In geval van konflikten met de patroons of de vakbondsdelegees, zouden zij het woord voeren, hierin gesteund door de andere havenarbeiders.
Deze woordvoerders sluiten zich aaneen in een onafhankelijk komitee (los van gelijk welke partij-politieke strekking), waarin zij samen de problemen bespreken, manifesten opstellen, voorstellen doen aan de havenarbeiders...

Om dit doel te bereiken is er nog heel wat weg af te leggen. Toch is er een begin gemaakt door de 8-wekenlange staking en de hierop volgende slow-aktie.
Meerdere havenarbeiders staan achter deze zienswijze van woordvoerders; het komt er nu op aan deze dokwerkers bij elkaar te brengen en de eerste stappen in die richting te zetten.

Nog andere problemen dringen zich op. De kwestie van de zogezegde "vaste mannen" is heel belangrijk. Het patronaat en de vakbondsleiding zijn bezig van de haven een fabriek te maken, niet één maar vele kleine fabriekjes. Hierdoor zouden de 12 000 havenarbeiders verdeeld worden over tientallen kleinere en grotere bedrijven wat hun macht ten zeerste zal ondermijnen. De eerste slachtoffershiervan zijn de "vaste mannen" die op gebied van loon- en werkvoorwaarden al meer uitgebuit worden dan de "losse dokwerkers". Nu kunnen ze nog altijd hun kaartje vragen en terug aan het kot komen. Maar als dit wegvalt: wat dan ?

Op dit ogenblik kan nog niemand een gepast antwoord geven aan deze ondermijningspolitiek van patronaat en vakbondsleiders. Wel hebben we al verschillende voorstellen gehoord, zoals: een verplichte aanwezigheidsstempel van het aanwervingslokaal; een beurtsisteem met nummers enz..

Ook de internationale lotsverbondenheid der havenarbeiders is een belangrijk element voor de komende strijd. Iedereen verstaat goed genoeg dat onderlinge onderkruiperij van de verschillende Europese havens, moorddadig is voor iedere staking. De havenarbeiders zullen weer onderling kontakt moeten zoeken over gans Europa, en het ordewoord : "W e r k n i e t a a n b e s m e t g o e d" , zal terug een heilige wet voor iedere dokwerker moeten zijn.

Om al deze problemen naar voor te brengen, en de dokwerkers aan te sporen zelf hun strijd in handen te nemen,is deze staking noodzakelijk geweest.

Zonder deze eerste, moedige strijd waren de jarenlange gelatenheid en gevoelens van moedeloosheid en onmacht nooit doorbroken kunnen worden.
In die zin is de staking een overwinning geweest voor de havenarbeiders, maar begint nu ook een nieuwe periode van strijd die de aandacht en de inzet van duizenden havenarbeiders vereist !

oooooooooooooooooooooooooooooooo oooooooooooooooooooooooooooooooo

B. Verdere vooruitzichten.

Door de toenemende strijd ervaren de arbeiders meer en meer de noodzaak van arbeidersorganisaties.
De vakbonden zijn reusachtige instellingen geworden, die op de eerste plaats hun eigen belangen nastreven. Deze belangen, die dikwijls samenlopen met die van het kapitaal, gaan tegen de arbeiders in. Daarom verraden en verkopen de erkende vakbonden de arbeidersklasse.

De politieke partijen streven hun doelstellingen na.
De oude partij, de BSP, speelt onder één hoedje met het grootkapitaal. Deze partij is aan de top, heult mee met de top en trapt op de arbeiders.

De KPB (kommunistische partij van België) is nog niet aan de top. Ze heeft wel een uitgebreid kader en probeert nu met alle middelen een massa kiezers achter zich te krijgen die haar omhoog moet duwen. Haar doelstelling richt zich niet volgens de belangen van de arbeiders, maar op het bereiken van een uitgebreid kiezerskorps. Nu beloven ze natuurlijk verbetering voor de arbeiders (welke partij-politieker doet dit niet ?). Toch stelt deze partij reeds nu haar politieke belangen boven de arbeidersstrijd.

De nieuwe politieke partijen die zich op de arbeiders beroepen (zoals Ral, Amada, VKP...) hebben nog géén kader. Hun eerste doelstelling is dan ook partijleden te verwerven om een kader uit te bouwen. Zij stellen de arbeidersstrijd ondergeschikt aan de opbouw van hun partij.

Nu de arbeiders niet kunnen rekenen op de vakbonden of op één of andere politieke partij, zijn zij gedwongen nieuwe organisaties op te bouwen.
De vraag stelt zich: welke organisatievormen zullen arbeiders opbouwen.
Om hierop te kunnen antwoorden moeten we even dieper ingaan op de taken die deze organisaties te vervullen hebben.

In de kapitalistische maatschappij is er een voortdurende strijd tussen twee klassen. Aan de ene kant heeft men de burgerij; deze klasse verwerft haar bestaansmiddelen door niets te doen.! Zij bezit het kapitaal en laat dit voor haar opbrengen. Opdat het kapitaal zou opbrengen, moeten er arbeiders zijn die werken. Dood kapitaal heeft geen waarde, het verroest en levert de eigenaar ervan niets op.
Aan de andere kant heeft men nu juist die werkende klasse. De arbeiders zijn die mensen die hun eigen arbeidskracht, hun handen en geest, moeten verkopen aan de kapitaalbezitters voor een loon.

Met dit loon kunnen zij zich dan de nodige bestaansmiddelen verschaffen om de week daarna bij diezelfde kapitalist te gaan werken. Zo tot aan het einde van hun leven.

Alle mensen die tot een bepaalde klasse behoren verwerven hun bestaansmiddelen (het geld waarmee ze leven) op dezelfde wijze. Zo spreekt men van de arbeidersklasse, omdat alle werkers hun levensmiddelen verdienen door te gaan werken bij een baas, of geleerder gezegd: door hun arbeidskracht te verkopen aan de kapitaalbezitter.

Tussen de klasse van de kapitaalbezitters en de arbeidersklasse is een nooit ophoudende strijd aan de gang. De eerste wil het loon en de bestaansvoorwaarden van de arbeiders drukken om meer winst te maken. De tweede wil zijn bestaansvoorwaarden verbeteren.
In de kapitalistische maatschappij hebben de kapitaalbezitters de macht in handen. Zij bevelen het leger, de rijkswacht, het gerecht, de politie.
Zij richten het onderwijs in volgens hun opvattingen en belangen. Zij besturen de TV., radio, en de pers. Zij bevelen niet alleen de regering, zij zijn de regering.
Hierdoor is de strijd tussen de twee klassen ongelijk. Binnen de kapitalistische machtsverhoudingen kunnen de arbeiders geen duurzame rechten veroveren.

De taak van de arbeidersorganisaties ligt nu juist hierin dat zij een kader, een middel zijn voor de arbeidersklasse om de klassenstrijd te voeren. Een klassestrijd die zich niet beperkt tot de kapitalistische maatschappij, maar die juist de kapitalistische verhoudingen doorbreekt.
Een klassenstrijd die pas dan zal ophouden als alle klassen afgeschaft zijn, dit wil zeggen: wanneer géén enkele klasse meer leeft van de arbeid van andere klassen, of in andere woorden gezegd: wanneer de werkende klasse zelf de gehele macht in handen heeft. Hiervoor moet de macht van huidige, uitbuitende klasse der kapitaalbezitters gebroken worden.

Nieuwe organisaties voor de arbeiders zijn dus slechts een middel om hun doel te bereiken: de klassenstrijd doorvoeren tot de verovering van de maatschappelijke macht en het inrichten van een klasseloze maatschappij.
Stelt zich nu de vraag: welke organisatievorm is hiervoor geschikt?

Tot nu toe hebben de arbeiders slechts kennis gemaakt met vakbonden en politieke partijen. Deze organisaties hebben allen één punt gemeenschappelijk: zij willen denken en handelen in de plaats van de arbeiders !
Het zijn traporganisaties met een top die denkt en beslist, een kader dat uitvoert en een liefst domme massa die volgt!
Gelooft nooit een organisatie die zegt: "wij zullen het eensopknappen vooru!" Het zijn leugenaars, want zij streven hun eigen belangen na. Niet wat men van zichzelf zegt is belangrijk, maar wat men is en wat men doet! Alleen dit mag een leidraad zijn voor de arbeiders bij de keuze van hun organisatie vorm.

Tegenover de oude trapsgewijze organisaties staan de nieuwe vormen die de arbeiders in hun strijd nu scheppen en opbouwen: de arbeiderskomitees.

Wat zijn deze komitees ? Wat betekenen zij ?

Arbeiderskomitees ontstaan op ogenblikken van strijd, wanneer de arbeiders het scherpst aanvoelen dat al de rommel van vakbonden en partijen van nul of generlei waarde is voor hun strijd.
Een echt arbeiderskomitee is partij-politiek ongebonden! Zijn politiek behelst maar één doel: de klassenstrijd doorvoeren, zonder pardon voor niets of niemand.

Het arbeiderskomitee bestaat uit de hardste, en meest bewuste arbeiders van het bedrijf. Zij kennen geen verschil onder mekaar: het zijn allemaal arbeiders die tot dezelfde klasse van loonarbeiders behoren. Geen enkel lid van het komitee ontvangt ook maar één frank voor zijn werk; hij heeft geen goed plaatsje op het oog, want die zijn er niet. Ieder lid is steeds afzetbaar, als hij zijn werk niet goed doet.

Het komitee heeft als taak de arbeiders in te lichten over alles wat hen aanbelangt: de gebeurtenissen op het bedrijf, de akties van arbeiders uit andere bedrijven, de politiek die de regering en de vakbonden volgen, de grote gebeurtenissen in andere landen enz..
Daarbij moeten de arbeiders uit het bedrijf betrokken worden bij alle beslissingen die genomen worden.
De arbeiders denken zelf, beslissen zelf, en handelen zelf!

Het arbeiderskomitee verenigt de klasse, omdat het zich enkel richt op de klassebelangen van de arbeiders. In hun strijd moeten de arbeiders verenigd zijn, niet enkel op het bedrijf, maar ook daarbuiten.
Daarom binden de arbeiderskomitees zich samen, zij koördineren hun akties.
Het belangrijkste van deze komitees is dat het de arbeiders zelf zijn die denken, beslissen en handelen. Niemand moet het in hun plaats doen, want niemand zal het in hun plaats doen.
In een organisatie waar de mensen betaald worden voor hun werk, de zogezegde specialisten, vervalt men heel vlug tot bureaukratie. Deze mensen leven immers van de arbeid van andere mensen, en willen deze positie bestendigen.
Dit is macht: leven van de arbeid van andere mensen. Hiertegenover staat de vrijwillige inzet van een arbeiderskomitee.

Arbeiderskomitees zijn de meest geschikte vormen voor de klassestrijd. Zij zijn aan geen belangengroepen binnen de huidige kapitalistische maatschappij gebonden. Zij vertegenwoordigen de ganse klasse van de arbeiders. Zij kunnen niet verstenen en hun kar keren. Zij zijn de levende uitdrukking van de strijdwil en het bewustworden van de arbeidersklasse !!

De bevrijding van de arbeidersklasse, zal het werk van de arbeidersklasse zelf zijn!!

K. Marx.

ooooooooooooooooooooooooooooo ooooooooooooooooooooooooooooooo

Dokwerkers, arbeiders of iedereen (uitgenomen de BOB) die dit verslag gelezen heeft, en meer inlichtingen of bewijsstukken wil van de punten, aangehaald in dit verslag, is steeds welkom bij:

Arbeidersmacht Antwerpse Haven
Marnixstraat 45
2000 Antwerpen tel. 03/ 32 55 91
tussen 6 en 8 uur 's avonds of voor 9 uur 's morgens
of zaterdag of zondag.

Wanneer arbeiders meer inlichtingen verlangen over de arbeiderskomitees, zullen zij op hetzelfde adres geholpen worden.

Als een arbeider zichzelf bereid voelt, om mee te werken in een onafhankelijk komitee, is hij ten zeerste welkom om met ons samen te werken.
Denk niet dat het zo moeilijk is: ieder van ons is ook gewoon dokwerker of arbeider. Het komt er alleen op aan de eerste stap te zetten!

++++++++++++++++++++++++++ ++++++++++++++++++++++++++++

VER.UITG. G. Jennes, Broekstraat 2, 3170 Herselt.

dlo2 3304